

Evaluatie Helderberaad

Helderberaad een jaar later

Evaluatie nieuw vergadersysteem Helderse gemeenteraad
Juli 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Deel 1. Interne evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad	9
Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	11
1. Inleiding	13
1.1. Inleiding	13
1.2. Respons	13
2. Resultaten interne evaluatie	14
2.1. Vergaderfrequentie en –avond	14
2.2. Commissievergaderingen	15
2.3. Spreekrecht en interrupties	16
2.4. Agenda vergaderingen	17
2.5. Beoordeling stellingen	18
2.6. Digitalisering	19
2.7. Vergaderfaciliteiten	19
2.8. Ondersteuning raadsgriffie	20
2.9. Raadscommunicatie	20
2.10. Vertrouwen in de politiek	21
2.11. Stellingen nieuwe vergadersysteem	22
2.12. Raadsvoorstellen	23
2.13. Politiek bedrijven	24
2.14. Op- en aanmerkingen vragenlijst	24
Bijlage 1. Open vragen	25
Bijlage 2. de vragenlijst	31
Deel 2. Externe evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad	37
Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	39
1. Inleiding	41
1.1 De nieuwe werkwijze van de gemeenteraad	41
1.2 Doel- en vraagstelling van het onderzoek	41
1.3 Uitvoering van het onderzoek	41
2. Interesse in en deelname aan de lokale politiek	41
2.1 Stemgedrag	41
2.2 Interesse in de lokale politiek	42
2.3 Interesse in het werk van de gemeenteraad	42
2.4 Bekendheid en waardering gemeentelijke informatie	43
3. Bekendheid en contacten gemeenteraad	44
3.1 Bekendheid nieuwe vergadersysteem	44
3.2 ‘Gast van de raad’	44
3.3 Contacten met de gemeenteraad	44
3.4 Invloed op de politieke besluitvorming	46
Bijlage 1. Vragenlijst externe evaluatie Helderberaad en raadscommunicatie	49

Inleiding

Aanleiding/achtergrond onderzoek en werkwijze

De gemeenteraad van Den Helder heeft op 31 januari 2007 besloten tot invoering van een nieuwe werkwijze voor de gemeenteraad. In plaats van een maandelijks raadsvergadering op een vaste dag en verschillende commissievergaderingen op verschillende dagen van de week (verspreid over de maand), is besloten alleen nog op maandagavond te vergaderen: eerst drie commissievergaderingen tegelijkertijd (waarbij er geen vaste samenstelling van de commissie meer is, en waarbij men kan in en uit lopen) en aansluitend de raadsvergadering. De feitelijke invoering van Helderberaad (zoals de nieuwe vergadersystematiek is genoemd) heeft op 23 april 2007 plaatsgevonden. Inmiddels (sinds november 2007) is enigszins van de systematiek afgeweken: de ene week vinden op maandagavond gelijktijdig de drie commissievergaderingen plaats, de andere week alleen de raadsvergadering.

De doelstellingen bij de invoering van het nieuwe vergadersysteem waren:

1. Contact tussen burgers en raad versterken;
2. Efficiënte en effectieve vergadercultuur in de raad, alsmede tussen raad en college;
3. Ruimte voor raadsfracties/raadsleden en wethouders om politiek te bedrijven.

In het raadsvoorstel is opgenomen dat een jaar na de invoering van het nieuwe vergadersysteem een evaluatie van de nieuwe werkwijze plaatsvindt en dat er tussentijds evaluaties op onderdelen plaatsvindt, waaronder de spreektijdsregeling. De evaluatie van de werkwijze heeft inmiddels plaatsgevonden, en wel op twee manieren:

1. Intern gerichte evaluatie onder raadsleden, commissieleden, fractieassistenten, college van B&W, griffie, directie, afdelingsmanagers en een aantal nauw betrokken ambtenaren (medewerkers van de griffie, bestuursondersteuning). Het interne onderzoek richt zich op de ervaringen en de mate waarin de geënquêteerden resultaten zien van de nieuwe werkwijze. De enquête onder intern betrokkenen is uitsluitend uitgevoerd door middel van een digitale vragenlijst. Men ontving via de e-mail een persoonlijke uitnodiging om aan het onderzoek mee te doen. Deze e-mail bevatte een link naar de digitale vragenlijst en een unieke inlogcode. Een week na het online gaan van de vragenlijst is per e-mail nog een rappel verstuurd om de respons te verhogen.
2. Een onderzoek uitgevoerd onder (een deel van) de bevolking. De inwoners van Den Helder zijn geraadpleegd via een gecombineerde web-/schriftelijke enquête. Er is daarbij gebruik gemaakt van de 300 emailadressen van inwoners van Den Helder, waarover I&O Research beschikt vanuit eerdere onderzoeken. Deze personen hadden aangegeven opnieuw voor een enquête benaderd te willen worden. Dit aantal was echter niet voldoende om nauwkeurige en betrouwbare uitspraken te doen over de gehele Helderse bevolking. Aanvullend zijn daarom (middels een steekproef) 1.000 personen schriftelijk benaderd zodat in totaal circa 1.300 mensen gevraagd is aan het onderzoek mee te doen. De inwoners die schriftelijk zijn benaderd hadden de keus om via internet mee te doen (met behulp van een unieke inlogcode) of om de schriftelijke vragenlijst in te vullen.

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft Onderzoek & Statistiek twee vragenlijsten opgesteld. Vervolgens is het onderzoeksbureau I&O Research uit Hoorn opdracht gegeven voor de dataverzameling van het interne onderzoek (FB/A&O/Onderzoek & Statistiek heeft de onderzoeksresultaten uitgewerkt) en de volledige uitvoering van het externe onderzoek.

Leeswijzer

Dit rapport is opgebouwd uit twee afzonderlijke delen. Allereerst worden de resultaten van de interne evaluatie beschreven (deel 1) en vervolgens in deel 2 de resultaten van de externe evaluatie (onderzoek onder burgers). Aangezien de evaluaties door twee verschillende partijen zijn geschreven worden deze twee delen als afzonderlijke rapporten gepresenteerd.

Deel 1

Interne evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad

Colofon

Uitgave

Gemeente Den Helder
FB/A&O/Onderzoek & Statistiek
Drs. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder
onderzoek@denhelder.nl

Datum

1 juli 2008

Opdrachtgever

Griffie Den Helder

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

In relatie tot de doelstellingen van het nieuwe vergadersysteem kan het volgende worden gesteld:

- ▶ Volgens driekwart van de respondenten komen er niet meer mensen naar de vergaderingen dan voorheen en zijn burgers niet meer betrokken geraakt bij de politiek. Sinds de invoering van het Helderberaad is volgens de meeste respondenten het contact met de burgers hetzelfde gebleven en is ook het vertrouwen in de politiek onveranderd. Slechts 13% geeft aan meer tijd over te hebben om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven.
- ▶ Over de efficiëntie en effectiviteit van de vergadercultuur zijn de meningen verdeeld. Dat geldt ook voor de verbetering van de besluitvaardigheid en doorloop van stukken. Een minderheid is van mening dat de vergaderdruk is afgenomen. Discussies in de raad zijn niet zelden een herhaling van de commissievergadering.
- ▶ Sinds de invoering van het Helderberaad is er volgens de helft van de respondenten niet meer ruimte ontstaan om politiek te bedrijven. Zeven van de tien respondenten zijn ontevreden over het debat in de commissievergaderingen. Er wordt nog teveel met wethouders gesproken in plaats van met elkaar.

Op grond van het vorenstaande kan worden gesteld dat het nieuwe vergadersysteem nog niet aan de doelstellingen heeft voldaan. Aan de andere kant is er overwegend positief gereageerd op het nieuwe vergadersysteem, wat uit de volgende conclusies blijkt:

- ▶ Een meerderheid van de respondenten is tevreden met het huidige vergadersysteem, inclusief de vergaderfrequentie, het commissiestelsel, het voorzitterschap, het spreekrecht, de vergaderfrequentie en de maandagavond als vaste vergaderavond.
- ▶ De respondenten zijn over het algemeen tevreden met de agenda van de vergaderingen en de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Over de keuze van de onderwerpen, de actualiteit en spreiding van de onderwerpen heeft men zich niet duidelijk uitgesproken. Eén op de drie respondenten vindt dat het college te weinig onderwerpen aan de raad voorlegt om draagvlak hiervoor te peilen. Bijna driekwart van de geënquêteerden is echter van mening dat de raad zijn kaderstellende rol nog te weinig uitoefent.
- ▶ De raad heeft volgens een meerderheid van de respondenten voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen.
- ▶ De respondenten zijn over het algemeen tevreden over (het beschikbaar stellen van stukken via) het raadsinformatiesysteem, de ondersteuning door de Griffie, de ingezette communicatiemiddelen en de vergaderfaciliteiten. Het tijdig beschikbaar stellen van vergaderstukken en de vergaderfaciliteiten in de Plaza zijn daarbij onderdelen die voor verbetering vatbaar zijn.

Aanbevelingen naar aanleiding van de interne evaluatie

- Aanbevolen wordt de maandagavond te handhaven als vaste vergaderavond, hierbij vasthoudend aan de huidige vergadersystematiek en -frequentie, dat wil zeggen de ene week gelijktijdig drie commissievergaderingen en de andere week de raadsvergadering.
- Het verdient aanbeveling nader te onderzoeken waardoor de vergaderdruk - die met name gevoeld wordt door de raadsleden - wordt veroorzaakt;
- Er zijn meerdere opmerkingen gemaakt over de korte tijd die er is tussen het aanleveren van de agenda/stukken en de vergadering, waardoor er weinig tijd is voor de voorbereidingen overleg met 'de achterban'. Aanbevolen wordt hierin verbetering aan te brengen. Hetzelfde geldt voor spreiding van onderwerpen over de vergaderingen;

- Aanbevolen wordt nader te onderzoeken op welke wijze (de kwaliteit van) het debat in de vergaderingen kan worden verbeterd. Als het debat aantrekkelijker is, zal het voor meer burgers aantrekkelijk zijn om de vergaderingen te volgen. Het (herhaaldelijk) volgen van debattrainingen door raads- en commissieleden zou hieraan kunnen bijdragen. Ook wordt aanbevolen hierbij de rol van de voorzitter te betrekken;
- Het beschikbaar stellen van stukken via het raadsinformatiesysteem stemt tot tevredenheid, met dien verstande dat aanbevolen wordt de beschikbaarheid en de zoekfunctie van beelden geluidsregistraties te verbeteren;
- Aanbevolen wordt te onderzoeken hoe de vergaderfaciliteiten in de Plaza kunnen worden verbeterd danwel er uitgeweken kan worden naar een andere ruimte;
- Aanbevolen wordt nader te onderzoeken op welke wijze de raad zijn kaderstellende rol meer zou kunnen uitoefenen. Het in een vroeg stadium betrekken van de raad bij de totstandkoming van kaderstellende nota's en het vroegtijdig peilen van draagvlak in de raad over bepaalde onderwerpen kunnen hier mogelijk aan bijdragen;
- Aanbevolen wordt de communicatie tussen en burgers en raad te intensiveren. Er zal door raadsleden meer contact moeten worden gezocht met burgers, instellingen en bedrijven. Werkbezoeken kunnen hier aan bijdragen. Daarnaast dient te worden gezien op welke wijze de huidige communicatiemiddelen - Raad & Daad, Raadsinformatiesysteem en dergelijke - geoptimaliseerd kunnen worden;
- Aanbevolen wordt de evaluatie in december 2009 / januari 2010 te herhalen, zodat de resultaten hiervan direct na de verkiezingen in maart 2010 kunnen worden voorgelegd aan de nieuwe raad.

1. Inleiding

1.1. Inleiding

In april 2007 is een nieuwe werkwijze voor de Helderse gemeenteraad ingevoerd onder de naam Helderberaad. Een jaar na de invoering van het nieuwe vergadersysteem is, zoals destijds afgesproken, een evaluatie van de nieuwe werkwijze uitgevoerd. De gemeente Den Helder voerde zelf een interne evaluatie uit. De externe evaluatie onder inwoners van Den Helder is uitgevoerd door onderzoeksbureau I&O Research.

Het interne onderzoek biedt onder andere inzicht in:

- Tevredenheid over het nieuwe vergadersysteem
- Beoordeling van de vergadercultuur
- Tevredenheid over de geboden vergaderfaciliteiten
- Betrokkenheid burgers bij de politiek
- Beoordeling raadscommunicatie

Het externe onderzoek richt zich op interesse in de gemeentelijke politiek, belangstelling voor en contact met de gemeenteraad, bekendheid en belangstelling communicatiemiddelen, bekendheid nieuwe werkwijze gemeenteraad en het algemeen vertrouwen in het gemeentebestuur (zie deel 2).

1.2. Respons

Van de 1300 benaderde inwoners van Den Helder hebben er 314 meegedaan aan het onderzoek, dit is een respons van 24%. Van deze 314 personen hebben er 107 de papieren enquête ingevuld (34% van de respondenten) en 207 (66%) hebben via internet aan het onderzoek meegedaan.

Voor de interne evaluatie zijn er 95 personen benaderd, hiervan hebben er 39 aan het onderzoek meegedaan. Dit is een respons van 41%. Aangezien een groot deel van de benaderden opdrachtgever is van het onderzoek en bovendien onderwerp van onderzoek/belanghebbende, is deze respons teleurstellend te noemen. Ondanks een oproep tijdens de commissievergaderingen en een rappel via de mail hebben uiteindelijk 14 raadsleden de moeite genomen de enquête in te vullen.

Respons per groep

Functie	Aantal personen benaderd	Respons (aantal)	Respons (%)
Raadslid	31	14	45
Commissielid/fractie-assistent	37	9	24
Overig	28	16	57
Totaal	96	39	41

Hieruit blijkt dat de respons het hoogst is bij de groep 'overig' (57%) die vanwege de kleine aantallen niet verder is uitgesplitst. Deze groep bestaat uit collegeleden, afdelingsmanagers, griffiemedewerkers en overige ambtenaren. Het laagst is de respons bij de commissieleden en fractie-assistenten (24%).

Opgemerkt moet hierbij worden dat raadsleden ook commissieleden zijn, maar gaan ervan uit dat zij zichzelf allereerst als raadslid zien en dat hebben aangeklikt.

2. Resultaten interne evaluatie

2.1. Vergaderfrequentie en –avond

Voor de invoering van het nieuwe vergadersysteem vonden commissievergaderingen en raadsvergaderingen op verschillende dagen van de week plaats. Elke week waren er één of meerdere vergaderingen. Sinds april 2007 (invoering Helderberaad) worden alle vergaderingen geconcentreerd op de maandagavond: eerst drie commissievergaderingen en aansluitend de raadsvergadering.

Sinds half november 2007 is gekozen voor een andere opzet: in de ene week de drie commissievergaderingen en in de andere week de raadsvergadering, alles nog steeds op de maandagavond.

Vergaderfrequentie

De eerste vraag die is gesteld richt zich op de voorkeur die men heeft voor de vergaderfrequentie.

Welke vergaderfrequentie heeft uw voorkeur?

vergaderfrequentie	aantal	percentage
de ene week drie commissies en de andere week raad (huidige situatie)	25	64
elke week op één avond drie commissievergaderingen tegelijkertijd en aansluitend de raadsvergadering (situatie april -november 2007)	3	8
elke week raadsvergadering en aansluitend de drie commissievergaderingen gelijktijdig	2	5
volgens de oude structuur (voor april 2007), met verschillende dagen voor commissies en raad	6	15
anders, namelijk... <ul style="list-style-type: none">- twee keer per maand een avond met commissies en één keer per maand Raad, aansluitend aan de commissies.- twee weken commissies (gevarieerde indeling) en in de derde week raad en vervolgens een week vrij. Dan weer twee weken cie's (wel parallele sessies mogelijk, maar bijv. 1 zwaardere cie's met belangrijk onderwerp op een afzonderlijke avond in aparte week), dan weer raad: een driewekelijkse cyclus dus.- vooraf aan raad- of commissie gezamenlijke presentaties van de verschillende commissies, zodat iedereen deze kan bijwonen. Daarna drie commissies en de andere week raad.	3	8
Totaal	39	100

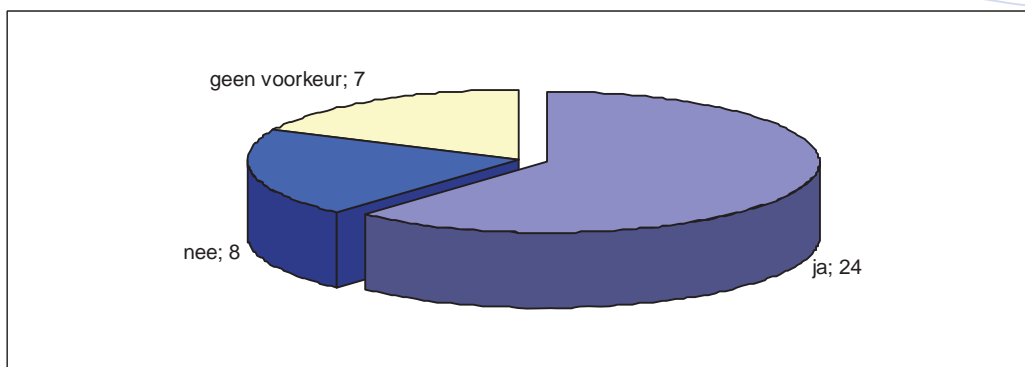
Een meerderheid van de respondenten (64%) heeft dus een voorkeur voor de huidige vergaderfrequentie: de ene week drie commissievergaderingen en de andere week raadsvergadering. Als tweede keus komt de oude systematiek naar voren (situatie voor 2007), dat zijn verschillende vergaderdagen voor commissies en raadsvergadering.

Als wordt gekeken naar de functie van waaruit men de vragenlijst heeft ingevuld, de respondenten worden hiervoor verdeeld in raads-, commissieleden en fractie-assistenten enerzijds en het college van B&W en ambtenaren anderzijds, dan blijkt dat het percentage dat kiest voor de huidige situatie bij beide groepen vergelijkbaar in omvang is. De drie respondenten die kiezen voor de tweede optie komen uit de 'politieke hoek', de twee geënquêteerden die een voorkeur hebben voor de derde optie uit de andere groep (ambtenaren/college).

Vergaderavond

Alle vergaderingen vinden sinds de invoering van het Helderberaad plaats op maandagavond. De vraag is of dit de meest geschikte avond is.

Bent u van mening dat maandagavond de vaste vergaderavond moet blijven?

Een meerderheid van de respondenten (62%) kiest ook bij deze vraag voor de situatie zoals die nu is: vergaderen op maandagavond. Eén op de vijf respondenten zou liever op een andere avond vergaderen terwijl het bijna evenveel respondenten (18%) niet zoveel uitmaakt.

Als de respondenten weer in twee groepen verdeeld worden, dan blijkt dat het percentage respondenten dat een voorkeur heeft voor de maandagavond bij beide groepen even groot is. De groep college/ambtenaren heeft wel vaker een voorkeur voor een andere avond (33% van hen, 13% van de andere groep) terwijl van de groep uit de politiek een kwart geen voorkeur heeft voor een avond (dat is bij de andere groep maar 7%).

2.2. Commissievergaderingen

Voor een vijftal stellingen betreffende de commissievergaderingen is de respondenten gevraagd aan te geven hoe tevreden men hierover is.

Hoe tevreden bent u over de commissievergaderingen als het gaat om... (%)

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
Het maximum van twee leden per fractie?	69	15	13	3
Het roulerend voorzitterschap?	50	24	26	0
Het technisch voorzitterschap?	51	24	22	3
Het debat in de vergaderingen?	5	23	72	0
De tijdsduur van de vergaderingen?	42	34	24	0

Het maximum van twee leden per fractie in de commissievergaderingen stemt een meerderheid van de respondenten tot tevredenheid, bij de respondenten die de vragen hebben ingevuld als raads- of commissielid is dit zelfs 74%. De helft van de respondenten is tevreden over het roulerend voorzitterschap, een kwart is tevreden en een ander kwart heeft hierover geen uitgesproken mening.

Tevreden over roulerend voorzitterschap

	politiek		college/ambtenaren		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Tevreden	9	39%	9	64%	18	49%
Niet tevreden/ niet ontevreden	6	26%	3	22%	9	24%
Ontevreden	8	35%	2	14%	10	27%
Totaal	23	100%	14	100%	37	100%

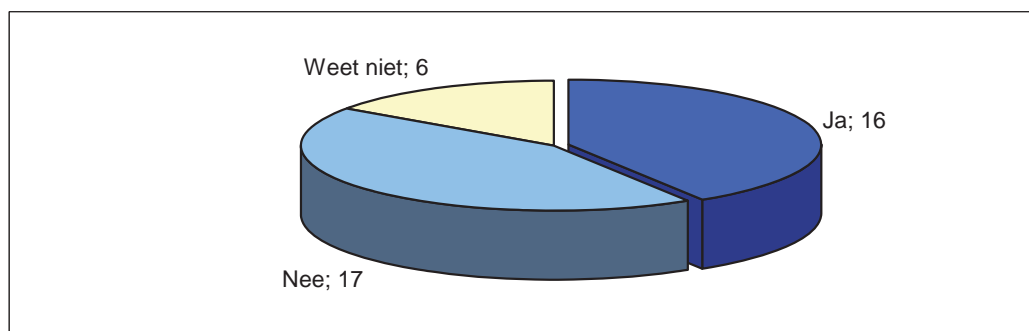
Bij het college en de ambtenaren is het percentage tevreden respondenten dus hoger dan bij de respondenten vanuit de politiek. Hiervan is ruim een derde ontevreden over het roulerend voorzitterschap.

Bij het beoordelen van het technisch voorzitterschap is de uitkomst vergelijkbaar, ongeveer de helft van de respondenten is tevreden en 22% is ontevreden. Er zijn hier echter geen grote verschillen tussen politici en ambtenaren/college.

Heel anders is de (on)tevredenheid over het debat in de vergaderingen: 5% is tevreden, 23% niet tevreden maar ook niet ontevreden, terwijl bijna driekwart van de respondenten (72%) hierover ontevreden is. Ambtenaren, college en politici zitten hierbij op één lijn. Over de tijdsduur van de commissievergaderingen zijn de meningen weer wat meer verdeeld: 42% is tevreden, eenderde heeft een neutrale mening en een kwart van de respondenten is ontevreden over de tijdsduur. College en ambtenaren zijn hierover gemiddeld meer ontevreden, een derde van hen is ontevreden over de tijdsduur (18% van de groep 'politici').

Bij deze vraag had men de mogelijkheid een toelichting/suggesties te geven. Alle opmerkingen zijn integraal terug te vinden in de bijlage. Opvallend is het aantal opmerkingen dat in negatieve zin gemaakt wordt over het (niveau van) het debat in de vergaderingen.

Vindt u het prettig dat de commissies geen vaste leden meer hebben?

De respondenten zijn verdeeld over dit onderwerp. Het aantal respondenten die het afschaffen van vaste commissieleden prettig vinden is vergelijkbaar met het aantal dat het niet prettig vindt, de rest heeft hierover geen mening. Ambtenaren/collegeleden vinden het vaker niet prettig (47%) dan politici (39%), deze laatsten hebben iets vaker geen mening of vinden het wel prettig.

2.3. Spreekrecht en interrupties

De respondenten is gevraagd hun tevredenheid uit te spreken over twee aspecten van het spreekrecht van burgers.

Hoe tevreden bent u over het spreekrecht van burgers, als het gaat om... (%)

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
gebruik van het spreekrecht?	48	26	26	0
maximum van vijf minuten spreektijd?	84	10	6	0

Bijna de helft van de respondenten is tevreden over het gebruik van het spreekrecht, (ambtenaren/college nog iets meer dan gemiddeld), een kwart is hierover ontevreden. Over het maximum van vijf minuten spreektijd zijn veel respondenten het eens: 84% is tevreden hierover. Het college en de ambtenaren zijn hierover zelfs allemaal tevreden.

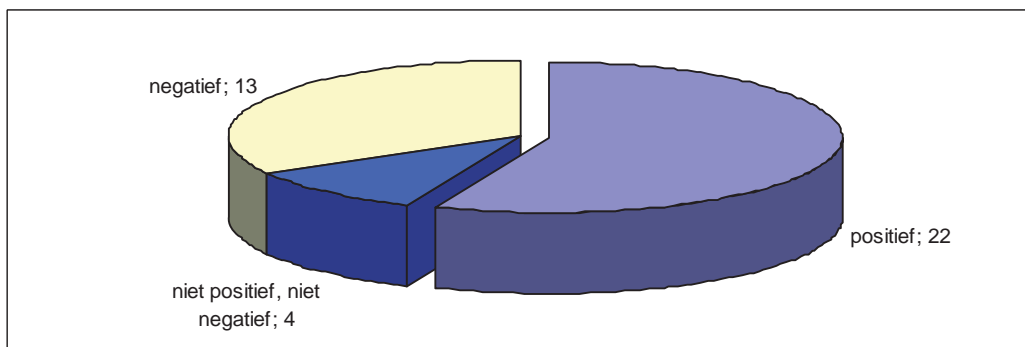
Interrupties

Driekwart van de respondenten beoordeelt het feit dat er geen interrupties meer zijn gedurende de eerste termijn positief, 5% vindt dit niet positief, maar ook niet negatief terwijl één op de vijf respondenten zich hierover negatief uitsprekt. Ambtenaren en college zijn nog meer tevreden over dit onderwerp dan de groep vanuit de politiek, respectievelijk 87% en 65% is tevreden.

Spreektijd fracties

Een meerderheid van 56% beoordeelt de huidige spreektijd, spreektijd afhankelijk van fractiegrootte, positief. Eén op de tien respondenten is niet positief/niet negatief en een derde van de respondenten is negatief over de huidige spreektijd.

Beoordeling spreektijd fracties

Wordt er gekeken naar de functie van waaruit men de vragenlijst heeft ingevuld, dan blijken raads- en commissieleden minder vaak positief (52%) dan ambtenaren/college (60%) en vaker negatief over de spreektijd, respectievelijk 39% en 27%.

2.4. Agenda vergaderingen

Ten aanzien van de agenda van de vergaderingen is de tevredenheid gepeild op een zestal onderdelen.

Als het gaat over de agenda van de vergaderingen, hoe tevreden bent u over... (%)

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
de opbouw van de agenda?	62	20	18	0
de keuze van de juiste onderwerpen?	36	49	13	2
agenderen van actualiteiten door de raad?	16	51	33	0
de spreiding van onderwerpen?	23	54	20	3
de planning?	18	28	51	3
het werk van de agendacommissie?	20	44	31	5

Een ruime meerderheid is dus tevreden over de opbouw van de agenda, bijna één op de vijf respondenten is hierover ontevreden. Over de keuze van de onderwerpen heeft de helft van de respondenten een neutrale mening, één op de drie geeft aan hierover tevreden te zijn. Over het agenderen van actualiteiten door de raad is eveneens de helft van de respondenten niet tevreden maar ook niet ontevreden, hier is echter een derde ontevreden en 16% tevreden.

Bijna zes van de tien respondenten heeft een neutrale of geen mening over de spreiding van de onderwerpen, het percentage tevreden respondenten is vergelijkbaar met het aantal ontevreden respondenten.

De helft van de respondenten is ontevreden over de planning, 18% is hierover tevreden terwijl een derde geen of een neutrale mening heeft. Over het werk van de agendacommissie is een derde ontevreden, één op de vijf is wel tevreden terwijl de grootste groep hierover niet tevreden maar ook niet ontevreden is.

Er is de mogelijkheid geboden om middels een open vraag suggesties te doen voor verbetering van de agenda, de helft van de respondenten heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Meerdere malen wordt de te krappe planning genoemd (weinig tijd om de vergadering goed te kunnen voorbereiden), de afhankelijkheid van het college als het gaat om het aanleveren van stukken en de spreiding van onderwerpen over de vergaderingen: de ene keer een overvolle agenda en de andere keer weinig of geen agendapunten. Alle genoemde suggesties zijn opgenomen in de bijlage.

2.5. Beoordeling stellingen

De respondenten is gevraagd voor een vijftal stellingen aan te geven in hoeverre men het hiermee eens is.

Beoordeling stellingen (%)

Stelling	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
	Het huidige stelsel van commissies moet blijven bestaan	72	18	10
De raad oefent zijn kaderstellende functie te weinig uit	69	16	10	5
De raad heeft voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen	62	15	23	0
In de raad worden teveel detailkwesties aan de orde gesteld	72	18	10	0
De raad spreekt nog teveel met de wethouders en te weinig met zichzelf	61	26	13	0

Bijna driekwart van de respondenten is van mening dat het huidige stelsel van commissies moet blijven bestaan (zelfs 87% van college/ambtenaren), één op de tien is het hiermee niet eens. Vergelijkbare percentages zijn terug te vinden bij de tweede stelling: 69% is van mening dat de raad zijn kaderstellende functie te weinig uitoefent, 10% is het daarmee oneens. Van de raads- en commissieleden is zelfs 83% het met deze stelling eens (47% van de andere groep).

Drie op de vijf respondenten (62%) is het eens met de stelling dat de raad voldoende instrumenten heeft om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen, terwijl bijna een kwart het hiermee niet eens is. Er zijn wel verschillen tussen de twee groepen:

De raad heeft voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen

	politiek		college/ambtenaren		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
eens	11	48%	12	80%	23	60%
niet eens/ niet oneens	6	26%	0	0%	6	16%
oneens	6	26%	3	20%	9	24%
Totaal	23	100%	15	100%	38	100%

De raads- en commissieleden zijn dus vaker van mening dat de raad niet voldoende instrumenten heeft om de controlerende bevoegdheid uit te oefenen.

Zeven van de tien respondenten is van mening dat er in de raad teveel detailkwesties aan de orde worden gesteld, 18% heeft hierover een neutrale mening en 10% is het hiermee niet eens.

Tenslotte is zes op de tien respondenten van mening dat de raad nog teveel met de wethouders spreekt en te weinig met zichzelf, een kwart heeft hierover geen uitgesproken mening en 1% is het hiermee oneens. Het percentage van de ambtenaren en college dat het met deze stelling eens is ligt op 80% tegenover 48% van de 'politieke groep'.

2.6. Digitalisering

De laatste jaren zijn veel processen gedigitaliseerd, de tevredenheid hierover wordt op een zevental aspecten beoordeeld.

Hoe tevreden bent u over de digitalisering, als het gaat om... (%)

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
beschikbaar stellen van stukken via het raadsinformatiesysteem?	77	15	8	0
de tijdigheid van de stukken?	36	28	36	0
het raadsinformatiesysteem?	64	33	3	0
mate van ondersteuning bij problemen?	55	32	3	10
beschikbaarheid beeld-/geluidregistraties?	39	33	20	8
zoekfunctie beeld-/geluidregistraties?	26	38	21	15
de website?	51	33	13	3

Over het beschikbaar stellen van stukken via het raadsinformatiesysteem is driekwart van de respondenten tevreden, 15% heeft een neutrale mening terwijl 8% ontevreden is. Over de tijdigheid van de stukken zijn de meningen meer verdeeld, 36% is tevreden maar eveneens 36% is ontevreden hierover. Over het raadsinformatiesysteem in het algemeen is 64% tevreden, een derde heeft geen uitgesproken mening en slechts 3% is ontevreden. Over de mate van ondersteuning bij problemen is men over het algemeen tevreden, minder tevreden is men over de beschikbaarheid van beeld-/geluidregistraties: 39% is tevreden, 33% neutraal en 20% is ontevreden. De zoekfunctie bij beeld-/geluidregistraties stemt een kwart van de respondenten tot tevredenheid, 38% is niet tevreden maar ook niet ontevreden en 21% is ontevreden. De resterende 15% moet het antwoord schuldig blijven, wellicht omdat zij de zoekfunctie niet gebruiken.

Tenslotte is de helft van de geënquêteerden tevreden over de website, een derde heeft hierover geen uitgesproken mening terwijl 13% hierover ontevreden is.

In de enquête is gevraagd of men nog suggesties ter verbetering van de digitalisering heeft, zeventien respondenten hebben hier iets ingevuld. Verbetering van de zoekfunctie wordt hierbij genoemd, het kunnen opzoeken van oude stukken, de tijdigheid van het beschikbaar komen van de stukken, maar ook het ontbreken van schriftelijke verslagen (notulen) als aanvulling op de beeld-/geluidregistratie. Alle genoemde suggesties zijn terug te vinden in de bijlage.

2.7. Vergaderfaciliteiten

Omdat er drie commissievergaderingen tegelijk plaatsvinden en er voldoende ruimte en mogelijkheid moet zijn om in en uit te lopen, wordt er sinds de invoering van Helderberaad vergaderd in de Plaza, de trouwzaal en de raadszaal. Ook zijn de vergaderfaciliteiten uitgebreid/verbeterd, zoals microfoons, opnameapparatuur etc.

Hoe tevreden bent u over de vergaderruimten en geboden vergaderfaciliteiten (percentages)?

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
Raadszaal	85	10	5	0
Plaza	23	33	44	0
Trouwzaal	32	47	18	3
Presentatiefaciliteiten	31	51	18	0
Microfoons	62	28	10	0

Een grote meerderheid (85%) is tevreden over de raadszaal, de Plaza kan als vergaderruimte op minder enthousiasme rekenen: 44% is ontevreden hierover, 33% is neutraal terwijl nog geen kwart van de respondenten tevreden hierover is. Over de trouwzaal als vergaderruimte is bijna de helft niet tevreden maar ook niet ontevreden, een derde is tevreden.

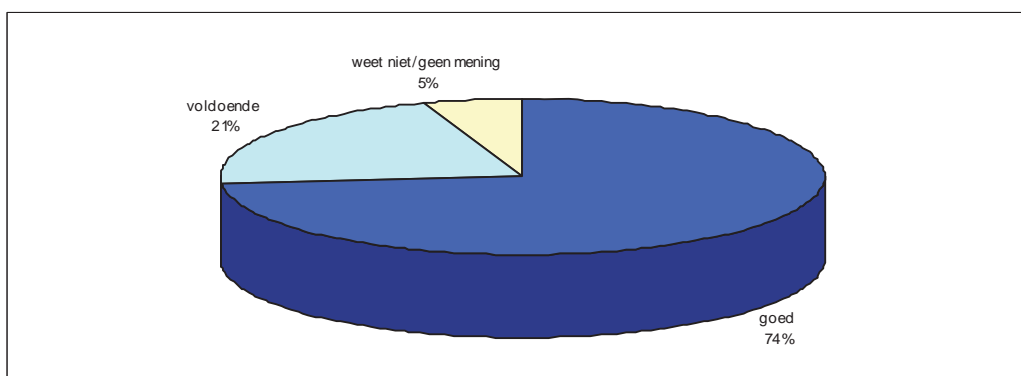
Ook over de presentatiefaciliteiten is de helft van de geënquêteerden niet tevreden, niet ontevreden terwijl een derde hierover positief is en 18% negatief.

Tenslotte is 62% tevreden over de microfoons, 28% heeft hierover geen uitgesproken mening terwijl één op de tien respondenten ontevreden is.

2.8. Ondersteuning raadsgriffie

De ondersteuning door de raadsgriffie wordt door bijna driekwart van de respondenten als goed ervaren, door 21% voldoende terwijl 5% hierover geen mening heeft. Niemand beoordeelde de ondersteuning als onvoldoende.

Ondersteuning door de raadsgriffie

Ook bij deze vraag was er de mogelijkheid suggesties te geven, deze zijn ook in de bijlage terug te vinden. Een aantal opmerkingen richt zich op de presentatiefaciliteiten die op onderdelen te wensen zouden overlaten, maar een aantal slaan ook op de directe ondersteuning door de griffie.

2.9. Raadscommunicatie

Men is gevraagd voor zeven middelen van communicatie aan te geven hoe tevreden men hierover is.

Hoe tevreden bent u over de verschillende middelen van de raadscommunicatie? (%)

	tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	Weet niet
Gemeentelijke website	55	32	13	0
Gast van de Raad	49	33	3	15
Raad & Daad (Helders Weekblad)	62	33	5	0
PR en perswoordvoering	28	46	18	8
Radio-uitzending (via LOS)	28	28	16	28
TV-uitzending (via LOS)	31	20	21	28
Raadsvergadering on-line via website	41	33	10	16

Van alle genoemde raadscommunicatiemiddelen is men het meest tevreden over Raad & Daad, de rubriek van de gemeenteraad in het Helder Weekblad: 62% is hierover tevreden, 33% heeft een neutrale mening en 5% is ontevreden hierover. Ook de gemeentelijke website wordt door een meerderheid positief beoordeeld (55% is tevreden). Bijna de helft van de respondenten is tevreden over Gast van de Raad waarbij burgers nader kennismaken met de lokale politiek door het bijwonen van een raadsvergadering, voorafgaand door een kennismaking met raadsleden, uitleg over het systeem en een rondleiding door het stadhuis.

Over de PR en perswoordvoering hebben veel respondenten een neutrale mening (46%), waarschijnlijk omdat zij daar relatief weinig zicht op hebben.

Over de TV- en radio-uitzendingen via de LOS zijn de meningen meer verdeeld; ongeveer een derde is tevreden over beide communicatiemiddelen. Over de radio-uitzendingen is 16% ontevreden, 21% is ontevreden over de TV-uitzendingen. Bij beide heeft 28% geen mening over dit communicatiemiddel.

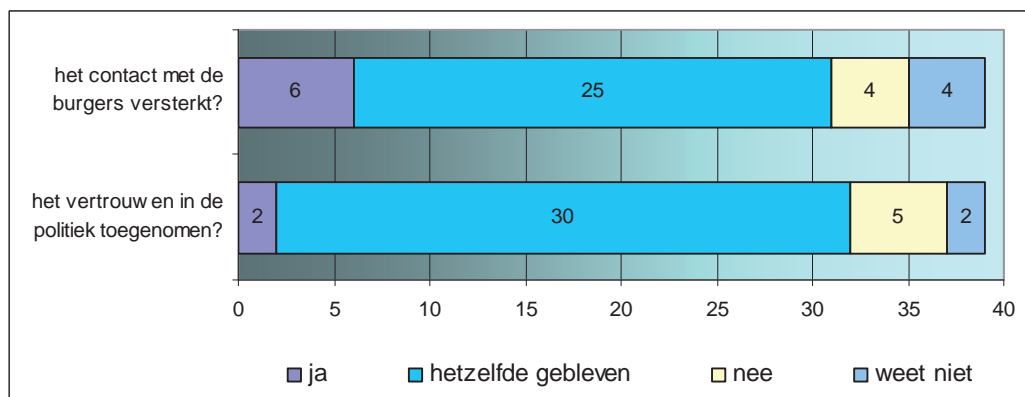
De raadsvergadering die on-line is te volgen via de gemeentelijke website wordt door 41% positief beoordeeld, een derde is niet tevreden, maar ook niet ontevreden hierover en 10% is ontevreden (16% weet het niet).

De meningen van de twee groepen lopen bij dit onderwerp niet echt uiteen. Raads- en commissieleden zijn wel wat vaker tevreden over de radio- en televisieuitzendingen van de LOS, college en ambtenaren zijn weer vaker enthousiast over de on-line raadsvergadering op de website.

2.10. Vertrouwen in de politiek

Met de invoering van het Helderberaad wilde de gemeenteraad onder andere het contact tussen burger en raad versterken, en meer ruimte hebben om buiten het stadhuis politiek te bedrijven.

Is sinds de invoering van het Helderberaad....

Ruim driekwart van de respondenten (77%) is van mening dat het vertrouwen in de politiek door de invoering van het Helderberaad hetzelfde is gebleven, 5% denkt dat het vertrouwen sindsdien is toegenomen en 13% denkt dat het vertrouwen zelfs is afgenomen (5% heeft hierover geen mening).

Het contact met de burgers is volgens 15% van de geënquêteerden versterkt sinds de invoering van het Helderberaad, 64% is van mening dat het hetzelfde is gebleven en 10% denkt dat het contact slechter is geworden (10% geeft geen mening).

2.11. Stellingen nieuwe vergadersysteem

De respondenten is gevraagd om voor een aantal stellingen over het nieuwe vergadersysteem aan te geven in hoeverre zij het hiermee eens zijn.

Sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem... (%)

Stelling	eens		niet eens/ niet oneens		oneens		weet niet/ geen mening	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
houd ik meer tijd over om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven	13	34%	26	67%	38	95%	23	57%
komen er meer burgers naar de vergaderingen	0	0%	15	38%	75	188%	10	25%
is de besluitvaardigheid toegenomen	31	79%	31	79%	36	89%	2	5%
zijn burgers meer betrokken bij de politiek	3	7%	20	51%	67	168%	10	25%
is er sprake van een betere doorloop van stukken	33	84%	36	89%	26	65%	5	12%
is de kwaliteit van het debat toegenomen	8	20%	15	38%	77	193%	0	0%
is de vergadercultuur efficiënter geworden	49	125%	18	45%	33	82%	0	0%
is de vergadercultuur effectiever geworden	39	97%	20	51%	41	102%	0	0%
is de vergaderdruk afgenomen	29	72%	24	60%	42	105%	5	12%
zijn discussies in de raad geen herhaling van de commissievergadering	13	32%	18	45%	67	168%	2	5%

Bijna vier op de tien respondenten houdt sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem niet meer tijd over om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven, 13% is van mening dat dit wel het geval is. Bijna de helft heeft een neutrale of geen mening hierover. Dit is dan ook een vraag die met name voor raadsleden van belang is. Als alleen de raadsleden, fractie-assistenten en commissieleden worden geselecteerd (23 personen) dan zijn drie personen het met de stelling eens, acht zijn het niet eens/niet oneens, en twaalf zijn het oneens.

Driekwart van de respondenten is het oneens met de stelling dat er sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem meer burgers naar de vergaderingen komen (van de raads- en commissieleden is dit 83%), helemaal niemand is het met deze stelling eens. Bovendien geeft 67% aan het oneens te zijn met de stelling dat burgers meer betrokken zijn bij de politiek (78% van de raads- en commissieleden), 3% is het daarmee wel eens. Over de besluitvaardigheid zijn de meningen verdeeld; 31% vindt dat deze is toegenomen, ook 31% is het hiermee niet eens maar ook niet oneens, en 36% is het met de stelling oneens (besluitvaardigheid is niet toegenomen). Met name raads- en commissieleden zijn het met deze stelling niet eens, 48% van hen, terwijl college en ambtenaren het wat vaker eens zijn met deze stelling: 40% van deze groep.

Ook over de (betere) doorloop van stukken zijn de meningen redelijk verdeeld. College van B&W en ambtenaren zijn het vaker met deze stelling eens dan de andere groep, respectievelijk 53% en 22% (oneens respectievelijk 7% en 39%).

De kwaliteit van het debat is volgens driekwart van de respondenten niet toegenomen, 8% is van mening dat dit wel het geval is, 15% is het hier niet mee eens, maar ook niet oneens.

De helft van de geënquêteerden is van mening dat de vergadercultuur efficiënter is geworden, een derde is het daar niet mee eens.

Vergadercultuur is efficiënter geworden sinds invoering Helderberaad

	politiek		college/ambtenaren		Totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
eens	9	39%	10	67%	19	50%
niet eens/ niet oneens	4	17%	2	13%	6	16%
oneens	10	44%	3	20%	13	34%
Totaal	23	100%	15	100%	38	100%

Het college en de ambtenaren zijn dus vaker van mening dat de vergadercultuur efficiënter is geworden sinds de invoering van het Helderberaad. Raadsleden, fractie-assistenten en commissieleden zijn het hier vaker mee oneens en vinden het dus niet efficiënter.

Effectiever is de vergadercultuur volgens vier van de tien respondenten geworden, maar een even grote groep is het daarmee oneens. Ook hier zijn collegeleden en ambtenaren optimistischer, 47% is het eens (35% van de andere groep) en 33% oneens (48% van de raads- en commissieleden).

De doelstelling om de vergaderdruk te laten afnemen is volgens 29% behaald, 24% heeft hierover geen uitgesproken mening, en 42% denkt dat de vergaderdruk niet is afgenomen. Ambtenaren en college zijn vaker van mening dat de vergaderdruk is afgenomen dan raads- en commissieleden.

De discussies in de raadsvergadering zijn volgens een meerderheid van 67% een herhaling van de commissievergadering, 13% denkt dat het niet zo is.

Suggesties

De respondenten is gevraagd of zij nog suggesties hebben met betrekking tot bovenstaande stellingen. Een kleine greep uit de opmerkingen: men ziet wel verbeteringen maar de doelstellingen zijn (nog) niet behaald. Er is niet meer contact met burgers ontstaan. De tijdsdruk speelt hierbij volgens de respondenten een rol, het aantal onderwerpen op de agenda, het aantal fracties (en leden) in de raad, het niveau van het debat. In bijlage 1 zijn alle opmerkingen/suggesties terug te lezen.

2.12. Raadsvoorstellen

Twee stellingen zijn voorgelegd met betrekking tot de raadsvoorstellen/aan de raad voorgelegde onderwerpen met de vraag aan te geven of men het hier mee eens is.

Stellingen raadsvoorstellen (%)

Stelling	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raadsvoorstellen zijn zodanig van aard dat er op een goede manier besluitvorming over plaats kan vinden	56	26	18	0
Het college legt te weinig onderwerpen voor aan de raad om het draagvlak hiervoor te peilen	34	40	26	0

Een meerderheid van de geënquêteerden is van mening dat de raadsvoorstellen zodanig van aard zijn dat er op een goede manier besluitvorming kan plaatsvinden, 18% is het hiermee niet eens en 26% heeft hierover een neutrale mening. Er zijn wel verschillen tussen de groepen:

De raadsvoorstellen zijn zodanig van aard dat er op een goede manier besluitvorming over plaats kan vinden

	politiek		college/ambtenaren		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Eens	7	39%	11	74%	18	55%
Niet eens/ niet oneens	7	39%	2	13%	9	27%
Oneens	4	22%	2	13%	6	18%
Totaal	18	100%	15	100%	33	100%

Een derde van de respondenten vindt dat het college te weinig onderwerpen aan de raad voorlegt om draagvlak te peilen, 40% is het hiermee noch eens, noch oneens en 26% is het hiermee niet eens. Uitgesplitst naar functie ziet het er als volgt uit:

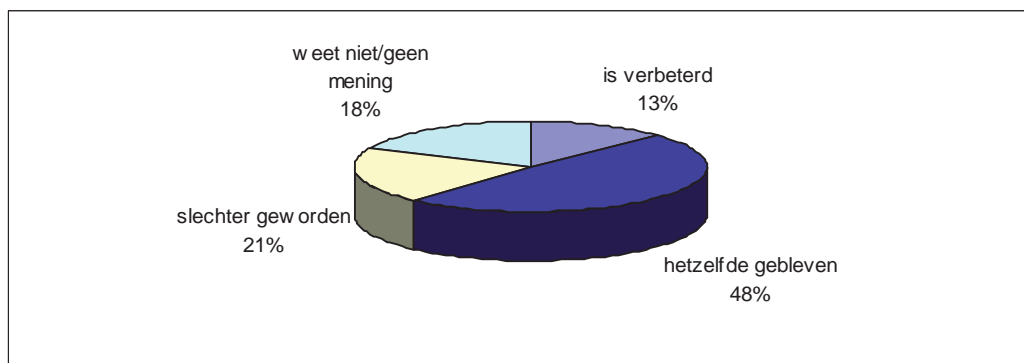
Het college legt te weinig onderwerpen voor aan de raad om het draagvlak hiervoor te peilen

	politiek		college/ambtenaren		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Eens	7	37%	4	27%	11	32%
Niet eens/ niet oneens	9	47%	5	33%	14	41%
Oneens	3	16%	6	40%	9	27%
Totaal	19	100%	15	100%	34	100%

2.13. Politiek bedrijven

Eén van de doelstellingen bij de invoering van het Helderberaad was dat er meer ruimte zou ontstaan voor raadsleden en wethouders om politiek te bedrijven. Gevraagd is of dat sinds de invoering van het Helderberaad ook daadwerkelijk het geval is. Bijna de helft van de respondenten (48%) is van mening dat de situatie op dit gebied niet veranderd is, 13% vindt dat de situatie is verbeterd, 21% denkt dat er zelfs minder ruimte is ontstaan om politiek te bedrijven en 18% heeft hierover geen mening.

Is er sinds de invoering van het Helderberaad meer ruimte voor raadsfracties/raadsleden en wethouders om 'politiek te bedrijven'?

Als er een selectie wordt gemaakt van raadsleden, fractie-assistenten en commissieleden (23 personen), dan vinden twee personen dat de doelstelling is behaald, veertien personen dat de ruimte om politiek te bedrijven hetzelfde is gebleven, zes personen dat de ruimte om politiek te bedrijven kleiner is geworden en één persoon heeft hierover geen mening.

Suggesties

Ook bij dit onderwerp bestond de mogelijkheid om suggesties te doen ter verbetering. Een aantal van deze suggesties waren gericht op het politiek bedrijven intern, dus in de verhoudingen tussen fracties en de relatie met het college. Verder werd een opmerking gemaakt over de korte tijd tussen het ontvangen van stukken en de vergadering, waardoor er weinig tijd is om de achterban te raadplegen, politiek te bedrijven dus. De overige opmerkingen zijn in de bijlage terug te vinden.

2.14. Op- en aanmerkingen vragenlijst

Als afsluiting van de vragenlijst kon men op- of aanmerkingen naar aanleiding van de vragenlijst kwijt. Dit leverde zeer diverse opmerkingen op, over de vragenlijst zelf maar meestal over onderwerpen uit de vragenlijst. Deze opmerkingen zijn wederom opgenomen in de bijlage.

Bijlage 1. Open vragen

Bij een aantal vragen bestond de mogelijkheid om het gegeven antwoord toe te lichten of suggesties te doen door deze in te typen in het scherm. In deze bijlage zijn alle ingetypte teksten één op één overgenomen, dit zijn dus de meningen van individuele respondenten.

4. Toelichting/suggesties m.b.t. commissievergaderingen:

- Cursus debatteren, niet op de punten en komma's maar daar waar het werkelijk om gaat!
- De commissievergaderingen zijn niet zakelijk genoeg. De uitslag van de verkiezingen van 2006 komt absoluut niet tot z'n recht indien elke partij 2 commissieleden mag laten zitting nemen.
- De vergaderingen zijn nog steeds aan de ene kant Poolse landdagen en aan de andere kant is er te weinig ruimte voor dialoog. Het aantal leden is te hoog. Dialoog/debat vindt onvoldoende plaats. Er wordt veel gesproken en eureka's en te weinig geluisterd of naar compromissen gezocht. Dat gedoe met die tijds klok is een onhandige inbreuk op de sfeer in de vergaderingen en komt de kwaliteit van de discussie ook niet ten goede.
- Debat komt vaak niet goed los omdat er toch een tijdsdruk heerst. Soms omdat het die avond op tijd moet eindigen. Helaas ook vaak omdat de commissie voorstellen zo laat krijgt, dat de betreffende avond een besluit moet worden genomen, als advies naar de raad, omdat er een deadline loopt. Dus wordt het er dan door gedrukt!! Komt mijn inziens nog te vaak voor. Commissie dan weer deels in de raad hervat wat weer niet de bedoeling is ...College of de afdelingen verantwoordelijk?
- Eenmansfracties één lid in de commissie in plaats van twee.
- Er is geen debat, af en toe is er gesteggel met een voorzitter over wat wel en niet kan (procedure). Soms zie je van te voren aan de agenda dat de vergadering heel lang gaat duren...
- Er is vrijwel nooit sprake van debat. Het ontbreekt of aan tijd of men houdt zich aan de 2 instanties zoals in de vergaderorde zijn vastgelegd. Ook interrupties worden beperkt
- Er mag meer debat zijn, vaak is het nu standpunten uitwisseling per fractie
- Er vindt geen debat plaats dat duidelijk het onderscheid maakt tussen de politieke kleur en ambities der partijen. Standpunten worden onderling niet uitgewisseld en er is een slechte voorbereiding mbt moties en amendementen.
- Er vindt geen onderling debat plaats. Daarbij wordt in de raad wordt hetzelfde "debat" nog eens dunnetjes overgedaan of worden er vanuit fracties door fractieleden die niet bij die vergadering aanwezig waren, opeens geheel nieuwe standpunten ingenomen.
- Er zou meer ruimte moeten zijn voor debat, hier of in de raad. Nu wordt dat nog te weinig gebruikt, bijvoorbeeld door onderwerpen nogmaals langs te laten komen, zoals aanvankelijk wel voorzien was.
- Geen ruimte voor debat
- Het roulerend voorzitterschap ervaar ik als negatief. Hierdoor weet de voorzitter niet genoeg van eerdere behandelingen. Het debat in de commissie wordt, afhankelijk van de aanwezige voorzitter, nog al eens doodgeslagen, omdat de voorzitter alleen de tijd in de gaten houdt. Ondanks dat wordt de tijd regelmatig overschreden, niet door een goed debat, maar door onnodig lange presentaties.
- Je zou kunnen proberen een aanvangstijdstip bij de agendapunten in te voeren. Duidelijk voor de buitenwacht. Het aantal cie.leden zou kunnen worden beperkt tot 1 voor grotere fracties (meer dan 3 leden) en voor fracties met minder dan 4 leden, 1max 2 cie.leden.
- Meer praten over de inhoud in plaats van elkaar de loef proberen af te steken
- Niet iedereen is een "echte"technische voorzitter. Het debat kan sterker.
- Persoonlijk mis ik nog steeds het echte debat. Het komt er vaak op neer dat er vragen gesteld worden en beantwoord en dan nog een ronde maar is er niet een echt debat. Dit is niet alleen gericht richting de wethouder(s) maar ook richting de fracties. Tijdsduur is nu "strikt" tot 21:30. Toch zou het mogelijk moeten zijn (afhankelijk) van agenda om langer door te gaan. Om meer debat los te krijgen zou er af-en-toe echte meningsvormende onderwerpen op de agenda kunnen komen en niet "redelijk" dichtgetimmerde voorstellen.
- twee leden per fractie houdt in dat een eenmansfractie vijf extra mensen kan/ moet inschakelen, een tweemansfractie vier. Met negen kleine partijen betekent dat $5 \times 5 + 4 \times 4 = 41$ extra mensen erbij. Dat vind ik teveel: volstaan zou kunnen worden met een(1) vertegenwoordiger per fractie ($5 \times 2 + 4 \times 1 = 14$). De onderlinge afstemming werkt ook niet.
- vaste samenstelling en alleen raadsleden moeten lid zijn van de commissie.
- vaste voorzitter is beter op de inhoudelijkheid en kan meer voor en samen met de commissie doen. tijdsduur van de commissievergadering nu verbeterd (onhaalbaar met spreektijd) debat is toch nog vaak dat iedereen zijn zegje zegt en daar blijft het bij. Komt w.s. toch door de agenda: adviserend, besprekend

- Voor kleinere fracties kan het maximum zetels per commissie op 1 worden gesteld
- Voorzitters hebben geen "feeling" met de commissie
- wat meer tijd is wenselijk

10. Suggesties voor verbetering van de agenda

- Er wordt te star omgegaan met de agenda, niet altijd kan er ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen, de verdeling is vaak erg onevenwichtig
- zover ik weet werkt de agendacommissie aan betere spreiding en agenderen van actualiteiten. Is een leerproces
- indien het een onderwerp betreft dat over meerdere commissies gaat de eerste oriëntatie te houden bij de com. die er het meeste bij betrokken is en hun de bespreekpunten verduidelijken waar de andere com. hun mening over wordt gevraagd
- raad moet meer op de voorkant sturen, we doen nog steeds te weinig met ons eigen programma.
- Soms zijn er weinig tot geen onderwerpen, maar soms ook drie onderwerpen die veel aandacht vereisen. De planning: woensdagavond laat is de agenda bekend, en maandags behandeling. Die tijd is soms kort, vooral als het een intense vergadering is.
- Agendacommissie laten bestaan uit: Griffier + burgemeester
- Verbetering van de agenda zou wat mij betreft zijn het eerder bekend maken van de (voorlopige)agenda zodat men voor de voorbereiding van de feitelijke vergadering meer tijd krijgt. Dat er de woensdag voorafgaand aan de vergadering een definitieve agenda komt is dan natuurlijk OK. Je kunt ook zeggen dat de planning daarvoor is maar te vaak zie je dat onderwerpen of naar achteren- of juist naar voren worden verschoven. Ook een nieuwe punt bij Commissievergaderingen zou het invoeren (maar dan wel duidelijk maken) van een vragenkwartier.
- Qua spreiding van onderwerpen en planning ben je (mede-)afhankelijk van het college van b & w als "hofleverancier"
- De vergaderingen zijn soms onevenwichtig: overladen of slap. De agenda verschijnt op woensdagmiddag voor de vergadering van maandag daarna. Een volle week meer ruimte geeft betere voorbereiding en kan ook een betere spreiding opleveren. Haastzaken moeten nog wel 5 dagen tevoren aangeleverd kunnen worden, maar het moet uitzondering zijn.
- Agendacommissie beperken tot griffier en burgemeester.
- College dient beter te plannen.
- De agendacommissie voert teveel een eigen leven buiten hun eigen fractie om.
- Keuze van de juiste onderwerpen en het agenderen van actualiteiten zijn twee verschillende zaken. De raad kan misschien meer doen in het agenderen van actualiteiten of wat meer om informatie/presentaties vragen van belangrijke zaken. De juiste onderwerpen op de agenda heeft natuurlijk alles te maken met wat er in de voorjaarsnota en de begroting door de raad is vastgesteld. Vindt het een beetje een vreemde vraag om hier tevreden of ontevreden over te zijn. Dit zijn immers vast afspraken.
- Door de korte tijd tussen versturen van de agenda en de stukken en de vergadering met daarbij de vrijdag waar bijna niemand van de ambtenaren bereikbaar is en het weekend waarin al enkele keren het systeem niet goed werkte is het moeilijk om je goed voor te bereiden.
- Soms wat teveel onderwerpen (belangrijke) opgehoopt, komt veelal door college, maar mag kritischer op worden geoordeeld door AC.
- De raad is nog steeds teveel afhankelijk van aanvoer van stukken door het college. de agendacommissie zou meer een vuist moeten (kunnen) maken als het gaat om de agendering. Nu is het zo dat de ene week een vergadering niet doorgaat i.v.m. te weinig agendapunten en de andere week er een overvolle agenda is.
- Minder punten en nog meer op hoofdlijnen (kaderstellend) en ook meer initiërend.
- Spreiding van presentaties, of ruimer inplannen. In geval van een of meer presentaties loopt de vergadering bijna standaard uit.
- Stukken dienen eerder verstuurd te worden
- de agenda wordt bepaald door de aanlevering van stukken. De raad is nog steeds niet in de gelegenheid de eigen agenda te bepalen. De agendacommissie lijkt hierop geen invloed te kunnen uitoefenen.
- Agenda is afhankelijk van beschikbaarheid van de stukken, zolang dit niet gestructureerd wordt heeft geen enkele planning zin. Verder zijn ad-hoc initiatieven en de waan van de dag vaak heer en meester binnen de raad. De agendacommissie heeft dan ook geen enkele toegevoegde waarde als het afhankelijk is van het college, de omgekeerde wereld...

13. Suggesties voor verbetering van de digitalisering

- Het is al redelijk goed, maar door de complexiteit kan het altijd beter. Website kan zeer veel beter en er wordt aan gewerkt.
- databank onvoldoende gevuld met oudere .inhoudsopgave van het oude normale archief zijn niet te raadplegen .Kleine moeite om dat digitaal weg te zetten.
- Voorheen kregen we belangrijke stukken nog op papier. Natuurlijk hoeft niet alles maar zoals stukken van +_ 100 blz die van belang zijn voor een commissie, geef het dan elke fractie 2 x op papier. Veel leden printen echt niet alles uit moeite/kosten/printer stuk oid dat komt de besluitvorming niet ten goede. Dus mijn verzoek belangrijke stukken graag 2 stuks per fractie!
- Ik ben zelf niet zo gecharmeerd van alles digitaal aangeleverd krijgen.
- Vind zelf nog steeds de geprinte versies het handigste.
- Informatie via internet en email zelf (korte zaken) is ok.
- Beeldkwaliteit van de uitzendingen op korte termijn verbeteren.
- Schriftelijke verslaglegging is in mijn opinie een zeer goede ondersteuning van de beeld geluidregistratie en ontbreekt nu.
- Het is jammer dat stukken een paar dagen voorafgaand aan de vergadering beschikbaar komen. Zeker met uitgebreide dossiers is dan de voorbereidingstijd te kort.
- De zoekfunctie moet worden verbeterd, met name van de geluidsregistratie van de commissievergaderingen. Overigens wél tevreden. Tijdigheid van stukken zou eerder mogen, maar kan niet onder de gegeven omstandigheden.
- Wordt goed gereageerd op verbeteringsuggesties.
- Zoekfunctie bij beeld en geluidsregistratie van de commissies kan verbeterd worden.
- Website kan wat overzichtelijkheid verbeteren. Zoekfunctie geluid en beeldregistratie is niet mogelijk op woorden, maar misschien volgt dit nog?
- De stukken dienen eerder dan de woensdagmiddag voor de vergadering beschikbaar te zijn. Bij een goede planning moet dit ook mogelijk zijn. De zoekfunctie in het RIS is nog steeds erg omslachtig. Om een onderwerp in het verslag van een eerdere commissievergadering te bestuderen, moet de gehele vergadering gevolgd worden. Dit is te tijdrovend en niet handig. Ik mis nog steeds de notulen zoals die voorheen gemaakt werden, als naslagwerk. Ik vind dit een groot gemis!
- Blijven doorontwikkelen
- Het zou erg handig zijn als er geen kunst- en vliegwerk moet worden uitgehaald om vanaf bijvoorbeeld een ander besturingssysteem dan Windows in het systeem te kunnen komen. Het is een opdracht aan gemeentes om vrij te komen van marktleders als Microsoft.
- ook de stukken in de leeskamer digitaliseren zodat alles vanaf mijn computer gelezen kan worden
- het raadsinformatiesysteem kent geen handige zoekfuncties. Veel documenten lijken niet beschikbaar te zijn. Je kunt zo geen archief opbouwen van lopende zaken. Het wisselen tussen de https modus en de http modus kan niet waardoor je niet tegelijkertijd in je eigen bestanden kunt zoeken
- E.a kan toegankelijker gemaakt worden, ook voor andere belanghebbenden en commissieleden, de leeskamer is uiteindelijk volledig overbodig. Omdat discussie en debat plaats vindt tijdens de commissievergaderingen een kleine moeite om ook daar beeldopnamen te maken. Non-verbale communicatie is zeer interessant om naar te kijken...

16. Suggesties voor verbetering ondersteuning door de griffie

- Ik mis een koffiepauze als de vergadering tot half tien doorloopt.
- presentatiefaciliteiten zijn slecht, Er moet een vaste beamer in vergaderlocatie komen die met laptop niet vanaf het midden van de zal bedienbaar moeten zijn. Het komt nu allemaal knullig en amateuristisch over. Geluidsinstallatie in plaza en trouwzaal onvoldoende
- Mijn inziens is er met regelmaat een te hoge werkdruk. Zie oa de gemaakte overuren. Ik denk dat een extra griffiemedewerker veel zal oplossen
- er moeten meer bezoeken aan burgers georganiseerd worden. Hoewel dat vaak niet goed loopt is het toch van belang.
- Verder ben ik tevreden
- Microfoons voor presentatie en spreker kunnen beter.
- Afstandsbediening voor presentaties kan veeeeel beter!
- De Plaza is vanwege de grootte niet altijd geschikt (denk aan presentaties). Ook de Trouwzaal is voor (iets grotere) presentaties niet het geschikt. De presentatiefaciliteiten zelf zijn denk ik wel goed alleen merk ik te vaak dat degene die de presentatie geeft zich niet goed voorbereid en men op het laatste moment nog allerlei capriolen moet uithalen
- Misschien iets meer handreikingen voor individuele cursussen/ verbeteringen

- Ga zo door
- Griffie zou wat meer verbonden kunnen zijn met het ambtelijk apparaat, de samenwerking hiermee en de flexibiliteit naar de ambtenaren is bijzonder laag
- vergaderfaciliteit: de raadszaal zou anders ingericht mogen worden qua opstelling
- De griffie behoeft uitbreiding van inhoudelijke capaciteit
- Het zou mogelijk moeten zijn om de griffie tijdens de raadsvergadering te consulteren en hun stem te laten horen. Ze geven nu aan dan in een spagaat te zitten, maar dat kan m.i. vanwege hun ondersteunende functie aan de raad
- Extra mankracht?!

21. Suggesties n.a.v. stellingen m.b.t. nieuwe vergadersysteem

- Teveel details, commissievergaderingen worden overgedaan. Vooral bij partijen die veel gebruik maken van commissieleden zijnde geen raadslid. Teveel op uitvoering en te weinig in de controlerende rol
- Te veel worden onderwerpen herleid naar bespreekpunten.
- De commissies worden te veel herhaald in de raad
- minder partijen in de raad zou enorm schelen voor de discussie
- Door om de week te vergaderen is mi de vergaderdruk wel afgenomen (vergeleken met iedere week vergaderen) en gaat het ook efficiënter (afhankelijk van welke voorzitter er is). Hoewel er wel een planning is, is het niet altijd duidelijk welke onderwerpen er precies behandeld worden waardoor vergaren achtergrondkennis (in de relatief korte periode van een paar dagen - uitbrengen stukken en vergadering zelf) niet altijd mogelijk is
- Discussies uit de cles worden overgedaan in de Raad, soms zelfs met andere insteek als het gaat om kleine partijen die in de cles niet-raadsleden als woordvoerder hadden. Daar is te weinig afstemming, dat wordt zelfs soms ook zo gezegd: niets te maken met wat in de cis is gebeurd: DIT IS DE RAAD!
- Echte verbetering in het functioneren van de raad is pas mogelijk na drastische wijzigingen van de kieswet. O.a. een vrijgekomen zetel om wat voor een reden dan ook) moet altijd terug naar de originele partij. raadsleden nooit meer dan 2 raadsperioden. Een kiesdrempel van meer dan 5%. Enzovoorts
- vaak worden de commissievergaderingen nog eens overgedaan in de raad> Is inherent aan het aantal fracties en hun commissieleden, slechte overdracht van informatie
- Het politieke debat hoort thuis in de Raad en niet in de commissies zoals nu wel gebeurt
- Naast de vergaderavond van één avond in de week zijn de bijeenkomsten voor de raad dermate toegenomen, dat het doel om meer tijd vrij te kunnen maken voor het bezoek aan instellingen, burgers etc. niet uit de verf komt. Voor bijpraat sessies en infobijeenkomsten zou veel meer gebruik moeten worden gemaakt van de reguliere commissies. De besluitvaardigheid is wel toegenomen omdat er meer raadsvergaderingen zijn, dan slechts 1 maal per maand, zoals in het verleden.
- De vergadercultuur is niet verbeterd, maar dit komt niet zozeer door het nieuwe vergadersysteem als wel door het duale stelsel.
- Minder onderwerpen
- Echt debat
- Wellicht gescheiden agenda in die zin dat er een deel is met onderwerpen die er toe doen voor de burger en een deel met onderwerpen die nou eenmaal moeten
- Het nieuwe vergadersysteem bereikt niet wat het beoogde. Er is geen ruimte voor debat, dus de kwaliteit van het debat is niet toegenomen. Er moet weer gediscussieerd worden en de burgers blijven ook massaal weg...
- In het oorspronkelijke plan was voorzien in ruime mogelijkheden voor contact met de burger. Deze mogelijkheden zijn verder niet door gevoerd. Ook wordt de vergaderavond niet gezien als mogelijkheid voor contacten met de burger door bijv. het college. Indien er geen onderwerpen voor hen zijn, is men zelfs niet aanwezig. De vergaderdruk is enorm toegenomen doordat men stukken heel laat aanlevert en er ook overleg binnen fracties gepleegd moet worden. Het op juiste wijze invoeren en faciliteren van het voorgestelde systeem zou veel problemen oplossen
- Raadsleden zijn en blijven onzichtbaar voor de burgers, slechts een kleine "politieke elite" heeft voldoende affiniteit met de lokale politiek. Alleen een specifiek onderwerp kan een aantal direct belanghebbenden naar het gemeentehuis lokken. Algemeen belangstellenden zijn er (te) weinig). SMS dienst mbt interesse kan wellicht meer mensen bewegen een kijkje te komen nemen. Oppassen dat een beperkte groep burgers gezien gaat worden als representatief omdat de rest simpelweg geen interesse heeft om langs te komen en te participeren.

24. Suggesties voor verbeteren van 'politiek bedrijven'

- raadsvoorstellen dienen op hoofdlijnen te zijn, waarbij is opgenomen de check om beleid te kunnen controleren. Besluiten dienen meer SMART te zijn
- Te vaak zijn stukken nog onvolledig. Of is er al informatie bij het college of afdeling duidelijk die dan niet voor een vergadering nog wordt mee gedeeld zodat de leden niet 100% geïnformeerd zijn. 100% duidelijkheid zou een enorme verbetering zijn!
- er is nu helemaal geen ruimte meer om politiek te bedrijven: bij de verslaglegging van de cie's wordt niet meer vermeld welke partij een punt ingediend heeft, of wat de politieke mening is. (moet m.i. wel gebeuren)
- In de Raad is het alleen mogelijk via het beeld: vandaar misschien de vele interrupties?? (soms moties en amendementen niet voorgelezen (hoe weten burgers nog waar het om gaat?)) Moet wel kunnen
- Ook in de krant staat hier weinig over.
- Dit moet verbeterd worden
- Open staan voor een debat en niet alles binnen de coalitie teveel aftimmeren
- Kan verder verbeterd worden als er meer tijd is tussen de publicatie van de agenda en de vergadering. Dan kun je gelegenheidscoalities smeden, burgers/ instellingen raadplegen, etc. Politiek bedrijven dus
- Zie vorige punt, wijzigingen kieswet
- In de commissievergaderingen moet er meer gelegenheid gegeven worden voor debat
- Draagvlak wordt meer dan voorheen gepeild, maar dat komt vooral omdat ik deel uitmaak van de coalitie en de wethouders regelmatig ons standpunt peilen. Dit mag dan misschien niet dual zijn, maar het komt de slagvaardigheid wel ten goede!
- De raadsvoorstellen zijn in een nieuw stramen gegoten en dit heeft in ieder geval de duidelijkheid verbeterd.
- zie vorige reactie
- Duidelijkere profilering van standpunten, duidelijkere profilering van politici

26. Op- of aanmerkingen naar aanleiding van de vragenlijst

- Soms was ik ergens 'minder tevreden over', maar die stond er niet bij. Het is tevreden of niet tevreden. Toch heb ik het zo goed mogelijk ingevuld.
- Vanuit mijn contacten op diverse afdelingen weet ik dat wij als raadslid niet alles te horen/lezen krijgen. zelfs als het nog zo belangrijk is, dat het de besluitvorming zou kunnen veranderen. Krijg daardoor het idee dat het college besluitvorming in een richting duwt die zij voor ogen hebben?!! Maar kan ook eventueel aan de afdeling liggen die het zou moeten aanleveren? Komt er gewoon op neer dat ik graag volledige duidelijkheid zou willen hebben, en door wie of wat maakt dan niet uit
- Door de vele partijen en het overleg tussen fractievoorzitters, heb je soms het idee dat meer als de helft op de hoogte is en de andere helft niet.
- Ook ken je niet iedereen meer, omdat er veel commissieleden zijn.
- Er is geen tijd meer/ ruimte om bij andere commissies te kijken vooral als er belangrijke zaken spelen.
- Ook zijn sommige agendapunten beter te behandelen als zij in meerdere commissies terecht zouden komen:
- wijkgericht werken, de sociale pijlers bij stedelijke vernieuwing enz.
- Vragenlijst geeft goed beeld hoewel ik mis hoe er politiek breed meer contacten kunnen komen en ik mis eigenlijk zaken als waar is meer behoefte aan om debat beter van de grond te krijgen. Maar eigenlijk hoort dat ook vanuit onszelf te komen
- Prima vragenlijst
- Voor de rol 'overig' is dit niet een goede vragenlijst
- Hoe kan ik dit beoordelen zonder de context van deze lijst te kennen
- Nee, duidelijke vragenlijst.
- Enige opmerking zou kunnen zijn dat niet op elke pagina gevraagd wordt naar een uitleg. Zo wordt niet gevraagd waarom de maandag wel of niet een goede avond zou zijn.
- Ik hoop van harte dat de enquête aanleiding is om het vergadersysteem aan te passen. gelukkig is de spreektijd in de commissies al losgelaten, maar gewogen spreektijd in de raad is een ondemocratisch iets. De grote partijen hebben al meer stemmen, maar waarom moeten zij langer over een onderwerp kunnen praten dan een kleine fractie?
- naast de problematiek rondom het vergadersysteem op zich, vind ik ook de logistieke ondersteuning van de raadsvergaderingen beneden peil. zulke simpele zaken als op tijd een kopje koffie of een fatsoenlijke maaltijd als je heel vroeg moet vergaderen, leveren

enorme problemen op. Het geeft mij als raadslid het idee dat onze inzet niet naar waarde geschat wordt. Ik zie dat in andere gemeentes anders gaan

- Steeds het vergadersysteem aanpassen betekent niet dat vergadercultuur, omgangsvormen en effectiviteit veranderen. De mensen moeten het doen.

Bijlage 2. de vragenlijst

Sinds april 2007 (invoering Helderberaad) worden alle vergaderingen geconcentreerd op de maandagavond: eerst drie commissievergaderingen en vervolgens de raadsvergadering.

Inmiddels (sinds half november) is gekozen voor een andere opzet: in de ene week de drie commissievergaderingen en in de andere week de raadsvergadering.

1. Welke vergaderfrequentie heeft uw voorkeur?

- de ene week drie commissies en de andere week raad (huidige situatie)
- elke week op één avond drie commissievergaderingen tegelijkertijd en aansluitend de raadsvergadering (situatie april-november 2007)
- elke week raadsvergadering en aansluitend de drie commissievergaderingen gelijktijdig
- volgens de oude structuur (voor april 2007), met verschillende dagen voor commissies en raad
- anders, namelijk

2. Bent u van mening dat maandagavond de vaste vergaderavond moet blijven?

- ja
- nee
- geen voorkeur
- weet niet/geen mening

3. Hoe tevreden bent u over de commissievergaderingen, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
het maximum van twee leden per fractie?	☐	☐	☐	☐
het roulerend voorzitterschap?	☐	☐	☐	☐
het technisch voorzitterschap?	☐	☐	☐	☐
het debat in de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐
de tijdsduur van de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐

4. Toelichting/suggesties:

.....
.....

5. Vindt u het prettig dat de commissies geen vaste leden meer hebben?

- ja
- nee
- weet niet/geen mening

Toelichting/suggesties:

.....

6. Hoe tevreden bent u over het spreekrecht van burgers, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
gebruik van het spreekrecht?	☐	☐	☐	☐
maximum van vijf minuten spreektijd?	☐	☐	☐	☐

7. Hoe beoordeelt u het feit dat er geen interrupties meer zijn gedurende de eerste termijn?

- positief
- niet positief, niet negatief
- negatief
- weet niet/geen mening

8. Hoe beoordeelt u de huidige spreektijd (spreektijd afhankelijk van fractiegrootte)?

- positief
- niet positief, niet negatief
- negatief
- weet niet/geen mening

9. Als het gaat over de agenda van de vergaderingen, hoe tevreden bent u over...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
de opbouw van de agenda?	☐	☐	☐	☐
de keuze van de juiste onderwerpen?	☐	☐	☐	☐
agenderen van actualiteiten door de raad?	☐	☐	☐	☐
de spreiding van onderwerpen?	☐	☐	☐	☐
de planning?	☐	☐	☐	☐
het werk van de agendacommissie?	☐	☐	☐	☐

10. Heeft u suggesties voor verbetering van de agenda?

.....

.....

.....

11. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
Het huidige stelsel van commissies moet blijven bestaan	☐	☐	☐	☐
De raad oefent zijn kaderstellende functie te weinig uit	☐	☐	☐	☐
De raad heeft voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen	☐	☐	☐	☐
In de raad worden teveel detailkwesties aan de orde gesteld	☐	☐	☐	☐
De raad spreekt nog teveel met de wethouders en te weinig met zichzelf	☐	☐	☐	☐

12. Hoe tevreden bent u over de digitalisering, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
beschikbaar stellen van stukken via het raadsinformatiesysteem?	☐	☐	☐	☐
de tijdigheid van de stukken?	☐	☐	☐	☐
het raadsinformatiesysteem?	☐	☐	☐	☐

mate van ondersteuning bij problemen?	☐	☐	☐	☐
beschikbaarheid beeld-/geluidregistraties?	☐	☐	☐	☐
zoekfunctie beeld-/geluidregistraties?	☐	☐	☐	☐
de website	☐	☐	☐	☐

13. Heeft u suggesties voor verbetering van de digitalisering?

.....

.....

.....

14. Hoe tevreden bent u over de vergaderruimten en geboden vergaderfaciliteiten?

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
Raadszaal	☐	☐	☐	☐
Plaza	☐	☐	☐	☐
Trouwzaal	☐	☐	☐	☐
Presentatiefaciliteiten	☐	☐	☐	☐
Microfoons	☐	☐	☐	☐

15. Hoe ervaart u over het algemeen de (mate van) ondersteuning door de raadsgriffie?

- goed
- voldoende
- onvoldoende
- weet niet/geen mening

16. Heeft u suggesties voor verbetering van de ondersteuning door de griffie?

.....

.....

17. Hoe tevreden bent u over de verschillende middelen van de raadscommunicatie?

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
Gemeentelijke website	☐	☐	☐	☐
Gast van de Raad	☐	☐	☐	☐
Raad & Daad (Helders Weekblad)	☐	☐	☐	☐
PR en perswoordvoering	☐	☐	☐	☐
Radiuitzending (via LOS)	☐	☐	☐	☐
TV-uitzending (via LOS)	☐	☐	☐	☐
Raadsvergadering on-line via website	☐	☐	☐	☐

18. Is naar uw mening door de invoering van het Helderberaad het vertrouwen in de politiek toegenomen?

- ja, het vertrouwen is toegenomen
- nee, het vertrouwen is hetzelfde gebleven
- nee, het vertrouwen is minder geworden
- weet niet/geen mening

19. Is het contact met de burgers versterkt sinds de invoering van het Helderberaad?

- ja, contact is verbeterd
- nee, contact is hetzelfde gebleven
- nee, contact is slechter geworden
- weet niet/geen mening

20. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

Sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem...

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
houd ik meer tijd over om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven	☐	☐	☐	☐
komen er meer burgers naar de vergaderingen	☐	☐	☐	☐
is de besluitvaardigheid toegenomen	☐	☐	☐	☐
zijn burgers meer betrokken bij de politiek	☐	☐	☐	☐
is er sprake van een betere doorloop van stukken	☐	☐	☐	☐
is de kwaliteit van het debat toegenomen	☐	☐	☐	☐
is de vergadercultuur efficiënter geworden	☐	☐	☐	☐
is de vergadercultuur effectiever geworden	☐	☐	☐	☐
is de vergaderdruk afgenomen	☐	☐	☐	☐
zijn discussies in de raad geen herhaling van de commissievergadering	☐	☐	☐	☐

21. Heeft u suggesties m.b.t. bovenstaande onderwerpen?

.....

22. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raadsvoorstellen zijn zodanig van aard dat er op een goede manier besluitvorming over plaats kan vinden	☐	☐	☐	☐
Het college legt te weinig onderwerpen voor aan de raad om het draagvlak hiervoor te peilen	☐	☐	☐	☐

23. Is er sinds de invoering van het Helderberaad meer ruimte voor raadsfracties/raadsleden en wethouders om 'politiek te bedrijven'?

- ja, is verbeterd
- nee, is hetzelfde gebleven
- nee, is slechter geworden
- weet niet/geen mening

24. Heeft u suggesties voor verbetering hiervan?

.....

25. Kunt u aangeven vanuit welke rol u deze vragenlijst heeft ingevuld?

- raadslid
- fractie-assistent
- commissielid
- lid van het College van B&W
- griffiemedewerker
- afdelingsmanager
- overig

26. Hebt u tenslotte nog op- of aanmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?

.....

.....

.....

Deel 2

Externe evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad

Colofon

Uitgave

I&O Research BV
Dedemstraat 6a
1624 NN Hoorn
tel. (0229-282552)

Datum

1 juli 2008

Opdrachtgever

Griffie Den Helder

Auteurs

Drs. Robert Herder

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Onderzoek

Bij de introductie van de nieuwe werkwijze van de Helderse gemeenteraad is afgesproken dat deze na een jaar geëvalueerd zou worden. Dat moment was medio 2008 aangebroken. De externe evaluatie onder inwoners van Den Helder is uitgevoerd door I&O Research. De gemeente voerde zelf de interne evaluatie uit.

Het externe onderzoek biedt inzicht in:

- Interesse gemeentelijke politiek
- Algemeen vertrouwen in het gemeentebestuur
- Belangstelling voor en contact met de gemeenteraad
- Bekendheid en belangstelling communicatiemiddelen ('Raad & Daad' in het Helders Weekblad, gemeentelijke website www.denhelder.nl)
- Bekendheid nieuwe werkwijze gemeenteraad

Belangrijkste uitkomsten en conclusies

Naar aanleiding van de uitkomsten zijn een aantal waarnemingen te doen. Samengevat komen die op het volgende neer:

- Een deel van de bevolking van Den Helder vindt dat stemmen niet alleen een kwestie van politieke belangstelling of betrokkenheid is, het is ook een soort van burgerplicht. Als je niet stemt, raak je je stem kwijt en mag je bij de uitvoering van het beleid ook niet meepraten.
- Een kleine 40% van de bevolking zegt geïnteresseerd te zijn in de lokale politiek. Het gaat dan vaak over dossiers, die de burger na aan het hart liggen: woonomgeving en veiligheid. Verder is een deel van de bevolking begaan met de ontwikkelingen van het Stadshart en het onderwijs.
- De meerderheid van de bevolking heeft - op zijn minst enige - interesse in informatie over en vanuit de gemeenteraad. Het gaat hierbij vooral om informatie over gemeenteraadsbesluiten, standpunten en activiteiten van politieke partijen en hoe men invloed kan uitoefenen op het beleid van de gemeente. Slechts een beperkt deel van de bevolking heeft interesse in contact met leden van de gemeenteraad en slechts 7% heeft wel eens daadwerkelijk contact gehad.
- De gemeenteraad heeft verschillende communicatiekanalen ter beschikking waar inwoners informatie kunnen vinden over politiek en bestuur. De pagina 'Raad & Daad' in het Helders Weekblad is bij de helft van de bevolking bekend. De bekendheid van de website is aanzienlijk hoger, maar speelt slechts een bescheiden rol bij de informatievoorziening van burgers. Minder dan een op de tien bezoekers raadpleegt regelmatig informatie over vergaderingen van de raadscommissies en de gemeenteraad. Een minderheid van 9% doet dit regelmatig, meer dan de helft van de bezoekers zoekt wel eens stukken die de raad behandelt tijdens hun vergaderingen. Eveneens een beperkt deel van de bevolking volgt raadsvergaderingen via de lokale radio of TV.
- Gezien de geringe belangstelling voor informatie van en over de gemeenteraad is het niet verwonderlijk dat het nieuwe vergaderingssysteem bij het grootste deel van de bevolking onbekend is. Driekwart van de ondervraagden is onbekend met het nieuwe vergaderingssysteem van de gemeenteraad en de commissies. De naamsbekendheid van HelderBeraad is nog veel lager.

Aanbevelingen

- Tot op heden ervaart de burger het werk van de raad als buitenstaander en tot op heden staat het betrekken van alle burgers bij het politieke proces ook in den lande nog in de kinderschoenen. Het beeld in Den Helder komt hiermee overeen: de pogingen om tot burgerparticipatie te komen zijn ingezet, maar behoeven nog actieve aandacht van bestuur en politiek.
- Deze actieve aandacht kan bestaan aan het beter zichtbaar maken van de politiek. Met name door zichtbare politiek te bedrijven door de politici en het effect van dat politieke werk. De zichtbaarheid van de politiek wordt in deze context fysiek bedoeld. Hierbij kan gedacht worden aan het organiseren van themabijeenkomsten in de wijk over aansprekende thema's. Of het benoemen van actuele (langer durende) thema's als speerpunt, zoals de plannen rond de haven en in het stadshart. Het is daarbij van belang dat de vertegenwoordiging van de raad en het college uit de operationele sfeer wordt gehaald en dat zij zich niet (alleen) laten vertegenwoordigen door ambtenaren of management van partijen.
- Raads- en collegeleden zouden zich kunnen binden aan bepaalde thema's / ontwikkelingen binnen hun portefeuille en als cultuurdrager gaan gelden (bijvoorbeeld door zichtbaar aanwezig te zijn op ijkmomenten in de wijk, maar ook in de raadszaal).
- De rol van de communicatiemiddelen zou kunnen worden uitgebouwd door directe aandacht te besteden aan thema's, die leven onder de bevolking: de eigen woonomgeving, onderwijs, stadshart, maar ook voor de kleine dingen in de straat. Het verbinden van op het oog kleine thema's aan wat meer abstracte beleidsdomeinen én het tonen van betrokkenheid bij de burger zal de raad in Den Helder meer gezicht geven.
- In de raadszaal zou men de vergaderingen kunnen verlevendigen door meer politiek te bedrijven door het debat op te zoeken. Door te richten op een op samenwerking gerichte discussie ontstaat daarmee een sfeer, die voor burgers mogelijk aantrekkelijker is om te volgen.
- Tot slot zal het stimuleren van de betrokkenheid van burgers ook kunnen bestaan in het tonen van effect. Burgers, die nu denken dat de politiek geen voeling heeft met de samenleving zullen dan zien dat deze voeling er is en door wie deze wordt gedragen.

1. Inleiding

1.1 De nieuwe werkwijze van de gemeenteraad

De gemeenteraad van Den Helder heeft in januari 2007 besloten tot invoering van een nieuwe werkwijze. In het raadsvoorstel van januari 2007 is opgenomen dat de nieuwe werkwijze een jaar na invoering zal worden geëvalueerd. Dit onderzoek dient inzicht te geven in de mate waar in de doelstellingen van de nieuwe werkwijze zijn gerealiseerd. De evaluatie is in twee delen uitgevoerd:

- a. een externe evaluatie onder de bevolking van Den Helder
- b. een interne evaluatie onder raadsleden, college en griffie.

Voor u ligt de rapportage over de externe evaluatie. Dit onderzoek is uitgevoerd door I&O Research. De gemeente Den Helder heeft de interne evaluatie zelf uitgevoerd.

1.2 Doel- en vraagstelling van het onderzoek

Het onderzoek dient inzicht geven in de interesse in en deelname aan de lokale politiek door de Helderse bevolking en de bekendheid met de nieuwe werkwijze van de gemeenteraad. In de enquête komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- Interesse gemeentelijke politiek
- Belangstelling voor en contact met de gemeenteraad
- Bekendheid en belangstelling communicatiemiddelen ('Raad & Daad' in het Helders Weekblad, gemeentelijke website www.denhelder.nl)
- Bekendheid nieuwe werkwijze gemeenteraad
- Algemeen vertrouwen in het gemeentebestuur

Het interne onderzoek richt zich op de ervaringen van raadsleden, college en griffie en de mate waarin zij resultaten zien van de nieuwe werkwijze.

1.3 Uitvoering van het onderzoek

De dataverzameling is uitgevoerd door middel van een enquête onder inwoners van

Den Helder. De methode was een combinatie van een online en een schriftelijke enquête. In totaal zijn 1300 inwoners benaderd voor deelname aan het onderzoek: 1000 random uit de GBA getrokken inwoners van 18 jaar en ouder, aangevuld met de ruim 300 Helderse leden van het digitale burgerpanel van I&O Research. De respons bedroeg 314 ingevulde vragenlijsten, dat is een percentage van 24%. 207 respondenten vulden de online vragenlijst in en 107 de schriftelijke variant. Om de respons een zo zuiver mogelijke afspiegeling te laten zijn van de populatie is een weging naar leeftijd en geslacht uitgevoerd.

2. Interesse in en deelname aan de lokale politiek

2.1 Stemgedrag

Als op dit moment verkiezingen voor de gemeenteraad van Den Helder zouden worden gehouden, zegt 67% van de ondervraagden te gaan stemmen, 16% gaat niet en 17% weet het niet.

De mensen, die wel zouden gaan stemmen lichten hun antwoord over het algemeen toe met dat niet-stemmen een stem kwijtraken is; men vindt de mogelijkheid tot stemmen een plicht, maar ook een verworven recht. Inwoners van Den Helder stemmen dus niet alleen vanuit interesse voor de politiek, maar ook vanuit burgerplichtbesef. De niet-stemmers motiveren hun houding veelal met het idee dat verkiezingen weinig nieuws zouden opleveren, dat men er te weinig verstand van heeft of dat het geen zin heeft, omdat de lokale politiek niet luistert naar de bevolking.

Ruim twee op de drie (69%) ondervraagde inwoners zegt bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen zijn of haar stem te hebben uitgebracht. Deze cijfers zijn in verhouding met de cijfers uit de eerdere vraag, maar beduidend hoger dan het werkelijke opkomstcijfer van 48% bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen in 2006. De verklaring hiervoor is behalve dat een deel van de mensen het zich niet goed meer herinnert, ook de samenstelling van de responsgroep. Personen die een vragenlijst invullen die gaat over interesse in de lokale politiek zijn

gemiddeld genomen ook meer betrokken en zijn meer geneigd hun stem uit te brengen bij lokale verkiezingen.

2.2 Interesse in de lokale politiek

Gevraagd naar de interesse in de lokale politiek zegt 39% zeer geïnteresseerd te zijn in de politiek. 48% stelt zich neutraal op en 9% is (helemaal) niet geïnteresseerd. Dat bijna de helft zich neutraal opstelt kan duiden op het feit dat men zich af en toe wil bezighouden met de politiek, afhankelijk van het (eigen-)belang, van issue, maar ook afhankelijk van de mate waarin men meent invloed op de besluitvorming te kunnen uitoefenen.

Er is de inwoners een aantal onderwerpen voorgelegd met de vraag in hoeverre men hiervoor interesse heeft. De woonomgeving en de veiligheid steken wat betreft interesse vanuit de bevolking duidelijk boven de andere onderwerpen uit.

Tabel 2.1

Interesse in onderwerpen

	(zeer) geïnteresseerd
de woonomgeving	95%
veiligheid in Den Helder	91%
ontwikkelingen in het Stadshart	69%
onderwijs in Den Helder	62%
wijkgericht werken	53%
Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO)	42%

2.3 Interesse in het werk van de gemeenteraad

Over het algemeen is men wel geïnteresseerd in informatie uit de gemeenteraad: 21% is zeer geïnteresseerd en 63% wil 'er af en toe wel iets over lezen'. Ongeveer een op de zeven (13%) van de ondervraagden is niet geïnteresseerd in informatie uit de Raad. Men wil dus liever af en toe betrokken worden bij dicht aan het hartliggende thema's: woonomgeving, veiligheid, een deel van de bevolking is begaan met de ontwikkelingen van het Stadshart en het onderwijs.

Tabel 2.2

Belangstelling voor informatie

	(zeer) geïnteresseerd
gemeenteraadsbesluiten	72%
standpunten / activiteiten van politieke partijen	58%
hoe de burger invloed kan uitoefenen op het beleid van de gemeente	58%
hoe de burger in contact kan treden met raadsleden	14%
agenda's van commissie- en / of raadsvergaderingen	14%
agenda / activiteiten van raadsleden	14%
informatie over raadsleden	11%
andere informatie, zoals over de begroting, toekomstvisie, sociaal wonen, stadsvisie, de WMO en praktische zaken	5%

Ongeveer de helft van de ondervraagden (49%) weet wat de Raad kan betekenen voor een burger. Dit betekent dat 51% dit niet weet.

2.4 Bekendheid en waardering gemeentelijke informatie

Pagina 'Raad & Daad'

De Raad van Den Helder heeft een pagina in het Den Helder's weekblad: 'Raad & Daad'. Deze pagina is bij net iets meer dan helft (51%) van de ondervraagden bekend: 49% van de ondervraagden kent de pagina dus niet. De lezers vinden de pagina redelijk (77%) tot zeer (11%) interessant. De overige 12% vinden de pagina niet interessant of heeft hierover geen mening.

De rubrieken 'waarover spreken zij?' en 'de buurt van ...' zijn het meest populaire onder het Helderse publiek.

Tabel 2.3

Bekendheid rubrieken in 'Raad & Daad'

	Rubriek spreekt aan (%)
waarover spreken zij?	62%
de buurt van	48%
gast van de raad	12%

www.denhelder.nl

De website van de gemeente Den Helder is bekend bij 79% van de ondervraagden. In dit bestek moet vermeld worden dat deze enquête is gebaseerd op benadering per email. Het percentage kan daarom hoger liggen onder de deelnemers aan dit onderzoek, dan werkelijk is onder de bevolking van Den Helder.

Met dezelfde beperking moet gekeken worden naar de vraag naar het raadplegen van de website. 58% van de ondervraagden komt af en toe op de website, 30% komt er bijna nooit en 12% bezoekt de website regelmatig.

Van de bezoekers raadpleegt meer dan de helft (bijna) nooit een aankondiging of een agenda van vergaderingen van de raadscommissies en de gemeenteraad. Een minderheid van 9% doet dit regelmatig. Een groter deel van de bezoekers van de website zoekt wel eens stukken die de raad behandelt tijdens hun vergaderingen: meer dan de helft doet dit af en toe en 7% zelfs met enige regelmaat.

Tabel 2.4

Raadplegen informatie op website

	regelmatig	af en toe	(bijna) nooit
Raadplegen aankondigingen/ agenda's van vergaderingen van raad en raadscommissies	9%	34%	58%
Opzoeken stukken die de gemeenteraad behandelt	7%	62%	31%

Van degenen die wel eens stukken over de gemeenteraad zoeken kan tweederde deel deze stukken gemakkelijk vinden en een derde deel niet.

Raadsvergaderingen zijn sinds medio 2007 rechtstreeks te volgen via de gemeentelijke website. Is dit bekend? En zo ja, heeft men van deze mogelijkheid al eens gebruik gemaakt?

Ruim de helft van de ondervraagden weet niet van het bestaan van deze mogelijkheid via de site, 42% wist het wel, maar heeft nog niet gekeken. Een zeer beperkte groep van 6% van de bezoekers van de gemeentelijke website heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Bijna een kwart van de ondervraagden (24%) zegt van plan te zijn in de toekomst via internet naar de raadsvergaderingen te zullen kijken. 37% weet dit nog niet en 39% van de ondervraagden zegt er niet voor te voelen.

Raadsvergaderingen via lokale radio en TV

Raadsvergaderingen zijn ook te beluisteren via de Lokale Omroep Stichting (LOS). Een beperkt deel (12%) van de ondervraagden luistert wel eens de raadsvergadering via de radio. Een meerderheid van 88% van de ondervraagden luistert hier dus niet naar.

De raadsvergaderingen worden ook uitgezonden via de lokale televisie. Een op de zeven (14%) van de ondervraagden kijkt wel eens naar deze uitzendingen. Ongeveer een derde (34%) weet dat het kan, maar heeft nog niet gekeken. Eveneens 34% wist het niet, maar is ook niet van plan om te gaan kijken. Tenslotte is er nog een groep (18%) die niet wist dat het mogelijk was, maar zeker van plan is te gaan kijken.

3. Bekendheid en contacten gemeenteraad

3.1 Bekendheid nieuwe vergadersysteem

Het nieuwe vergadersysteem van de raad en de raadscommissies is bij 22% van de ondervraagden bekend. Van degenen die op de hoogte zijn van de nieuwe werkwijze, kent 14% ook de naam van de vergaderavond 'HelderBeraad'.

Sinds april 2007 heeft 7% van de ondervraagden wel eens een vergadering van de gemeenteraad of een raadscommissie bijgewoond. Op de vraag wat men van de bijgewoonde raadsvergadering vindt, kwamen uiteenlopende commentaren:

- langdradig, niet constructief,
- te korte inspreektijd en de indruk dat er niet serieus wordt om gegaan met de inbreng van de spreker,
- duidelijk, aandacht besteed aan de ingebrachte onderwerpen,
- er zijn teveel partijen, die allemaal hun zegje willen doen
- gevestigde orde wil andere partijen de mond snoeren

De antwoorden op deze vraag geven in het algemeen de indruk dat bezoekers de raadsvergaderingen als buitenstaander ervaren.

3.2 'Gast van de raad'

Eén van de activiteiten om de raad duidelijker in de samenleving te profileren is de 'Gast van de raad'. Iedere maand krijgen vijf inwoners van Den Helder een kijkje in de keuken van de gemeenteraad. Raadsleden en griffiemedewerkers ontvangen hen samen met de burgemeester in het stadhuis. Zij vertellen een en ander over het werk van de raad, geven uitleg over de gang van zaken tijdens de vergadering en geven een toelichting op de onderwerpen op de agenda. Een kleine rondleiding door het stadhuis staat ook op het programma. Vanaf de publieke tribune wordt de raadsvergadering bijgewoond.

Bijna een op de drie (30%) ondervraagde inwoners van Den Helder kent dit initiatief. Op de vraag of men een vergadering bij zou willen wonen als 'Gast van de raad' reageert 16% bevestigend en zegt 27% misschien op deze manier een raadsvergadering te willen bijwonen.

Tabel 3.1

Kent u leden van de gemeenteraad?

(Bijna) allemaal	2%
Een paar	49%
(Bijna) niemand	49%

3.3 Contacten met de gemeenteraad

Het overgrote deel (83%) van de ondervraagden heeft in de afgelopen twaalf maanden geen contact gehad met een raads- / commissielid. Voor zover er wel contacten waren ging dat meestal om persoonlijk contacten.

Tabel 3.2

Vorm van contact met gemeenteraadsleden

Persoonlijk contact	13%
Contact via de e-mail	2%
Schriftelijk contact	1%
Telefonisch contact	2%
Geen contact	83%

Ruim 40 ondervraagden hebben de open vraag beantwoord wat het resultaat van het contact is geweest. Een aantal ondervraagden staat positief of neutraal tegenover het resultaat van de contacten een aantal niet.

Positieve reacties:

- *Bevredigend.*
- *Er werd geluisterd en eerlijk antwoord gegeven.*
- *Geweldige ondersteuning.*
- *Goed, was in overweging genomen en uiteindelijk goedgekeurd.*
- *Goede voorlichting.*
- *Het gesprek was wel goed, maar het leverde toch niet het beoogde resultaat op voor mij als burger, nadat ik de hulp van de wethouder had ingeroepen.*
- *Ik werd in het gelijk gesteld.*
- *Informatie ontvangen.*
- *Informatief.*
- *Informatief van beide zijden.*
- *Positieve actie van betreffend raadslid. Betrof uitbetaling oud papiergeld per kwartaal. Liet enkele keren lang op zich wachten. Na inschakeling raadslid kon ineens wel snel tot uitbetaling worden overgegaan.*
- *Prima geholpen.*
- *Prima.*
- *Zij probeerden iets voor onze vereniging te doen.*

Neutrale reacties:

- *Ben zelf politiek actief (niet in de raad, maar daarbuiten) , kom dus regelmatig in contact met raadsleden, die van mijn eigen partij of die van andere Helderse partijen.*
- *De uitslag was soms positief, soms negatief.*
- *Eén keer duidelijk geworden hoe het zat, twee keer totaal geen resultaat.*
- *Het gesprek was zeker goed, maar wanneer hij of zij een gemakkelijke spreker is, is discussie bijna uitgesloten om te overleven. Hopelijk komen er in de toekomst meer sprekers, die tegengas kunnen geven.*
- *Ik had geen bepaald doel, ik ben lid van een vereniging waarin ik een aantal raadsleden en wethouders regelmatig ontmoet, maar ik wil op die plaats niet aan belangenbehartiging doen. Het gaat mij om het weten.*
- *Informatie doorgeven aan raadslid, die deze informatie weer kan gebruiken in de commissie of in de raad.*
- *Was een discussie, niet echt een resultaat te noemen.*
- *Werd goed geluisterd. Maar resultaat is nog niet positief.*
- *Wethouder Kragt over de WMO. Weet niet of het resultaat heeft gehad.*

Negatieve reacties:

- Er werd niet over politiek gesproken.
- Geen antwoord, vermoedelijk te lui om terug te mailen.
- Geen resultaat.
- Geen resultaat, de regels omtrent dit onderwerp in Den Helder gaven een onbevredigend resultaat.
- Gevoel afgescheept te worden.
- Negatief.
- Nihil.
- Nihil.
- Onbevredigend.
- Voor mij teleurstellend.
- Ze zeggen "A", maar ze doen toch "B".

3.4 Invloed op de politieke besluitvorming

Op basis van een aantal stellingen ontstaat een beeld over in hoeverre de ondervraagden vertrouwen hebben in de gemeenteraad (zie tabel 3.3).

Tabel 3.3

Beeldvorming over gemeenteraad

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet
Ik heb invloed op het bestuur van de gemeente	11%	30%	41%	18%
De leden van de gemeenteraad weten wat er leeft onder de bevolking	12%	33%	35%	20%
Ik heb vertrouwen in de gemeenteraad	10%	46%	30%	15%
Ik voel me niet betrokken bij de gemeenteraad	37%	34%	23%	6%
De gemeenteraad doet iets met inbreng bewoners	9%	38%	29%	25%

Er is de ondervraagden een aantal mogelijkheden voorgelegd, waarmee men invloed op de besluitvorming van de gemeenteraad van Den Helder zou kunnen hebben. De volgende opsomming geeft aan welke als de meest succesvolle en de minder succesvolle worden beschouwd.

Tabel 3.4

Mogelijkheden voor invloed op bestuur

door te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen	42%
door mondeling of schriftelijk contact te zoeken met raadsleden	25%
door bezoeken van wijkavonden of andere bijeenkomsten door de gemeente georganiseerd	21%
via burgerinitiatief	15%
door publiciteit te zoeken, b.v. door ingezonden stukken in de krant of een protestactie	19%
door mondeling of schriftelijk contact te zoeken met burgemeester of wethouders	18%
door politiek actief te worden	15%
door lid te worden van bijvoorbeeld een bewonersvereniging	12%
door in te spreken tijdens een raads- of commissievergadering	10%
middels het indienen van een bezwaarschrift	9%
door lid te worden van een politieke partij	8%
door het bijwonen van een raads- of commissievergadering	6%
op geen enkele manier	10%
Weet niet	10%

Eén van de mogelijkheden om direct invloed uit te oefenen op de besluitvorming van de gemeenteraad is inspreken tijdens een vergadering. Op de vraag of men dit wel eens heeft overwogen, blijkt dat een aanzienlijk deel van de bevolking niet op de hoogte is van deze mogelijkheid.

Tabel 3.5

Gebruik mogelijkheid tot inspreken tijdens een vergadering

Geen gebruik, maar ik weet dat het mogelijk is	58%
Geen gebruik, ik wist ook niet dat het mogelijk was	41%
Weet van de mogelijkheid, maar geen gebruik van gemaakt	7%
Gebruik gemaakt van de mogelijkheid in te spreken	3%

Tot slot werd de vraag gesteld in hoeverre men meer of minder belangstelling voor de politiek heeft gekregen in de afgelopen jaren. Voor meer dan de helft (53%) van de ondervraagden is dit hetzelfde gebleven. 23% heeft in toenemende mate belangstelling gekregen voor de gemeentelijke politiek. 17% zegt dat de eigen belangstelling voor de politiek is afgenomen.

Bijlage 1

Vragenlijst externe evaluatie Helderberaad en raadscommunicatie

1. Als er op dit moment verkiezingen voor de gemeenteraad van Den Helder zouden worden gehouden, zou u dan gaan stemmen?

- ja
- nee
- weet ik niet ga door naar vraag 3

2. Kunt u uw antwoord toelichten?

.....

3. Heeft u bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2006 uw stem uitgebracht?

- ja
- nee
- weet niet meer

4. In hoeverre bent u geïnteresseerd in onderwerpen die te maken hebben met de gemeentelijke politiek?

- (zeer) geïnteresseerd
- neutraal
- (helemaal) niet geïnteresseerd
- weet niet/geen mening

5. In hoeverre bent u geïnteresseerd in de volgende (lokale) onderwerpen?

	(zeer) geïnteresseerd	niet geïnteresseerd	weet niet/ geen mening
Onderwijs in Den Helder	☐	☐	☐
Uw woonomgeving	☐	☐	☐
Veiligheid in Den Helder	☐	☐	☐
Ontwikkelingen in het Stadshart	☐	☐	☐
Wijkgericht werken	☐	☐	☐
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	☐	☐	☐

6. Heeft u belangstelling voor informatie vanuit de gemeenteraad?

- ik ben zeer geïnteresseerd
- ik wil er af en toe wel iets over lezen
- daar ben ik niet in geïnteresseerd → ga door naar vraag 8

7. Naar welke informatie vanuit de gemeenteraad gaat uw belangstelling dan uit? (meerdere antwoorden mogelijk)

- gemeenteraadsbesluiten
- standpunten / activiteiten van politieke partijen
- agenda van commissie- en/of raadsvergaderingen
- informatie over raadsleden
- informatie hoe ik in contact kan treden met raadsleden
- agenda/activiteiten van raadsleden
- informatie hoe ik invloed kan uitoefenen op het beleid van de gemeente
- andere informatie, namelijk

8. Weet u wat de gemeenteraad voor u kan betekenen?

- ja
- nee

9. Kent u de pagina 'Raad & Daad' van de gemeenteraad in het Helders Weekblad?

- ja
- nee → ga door naar vraag 12

10. Wat vindt u over het algemeen van deze informatiepagina?

- (zeer) interessant
- redelijk interessant
- oninteressant
- weet niet/geen mening

11. Welke rubrieken spreken u het meest aan? Meerdere antwoorden mogelijk

- waarover spreken zij?
- gast van de raad
- de buurt van...

12. Kent u de gemeentelijke website www.denhelder.nl?

- ja
- nee → ga door naar vraag 17

13. Raadpleegt u deze website wel eens?

- ja, regelmatig
- ja, af en toe
- nee, (bijna) nooit

14. Kunt u stukken over de gemeenteraad makkelijk vinden op deze website?

- ja
- nee
- heb er nooit naar gezocht → ga door naar vraag 17
- weet niet/geen mening

15. Raadpleegt u wel eens aankondigingen of agenda's van vergaderingen van de raadscommissies en de gemeenteraad op de website?

- ja, regelmatig
- ja, af en toe
- nee, (bijna) nooit

16. Heeft u wel eens stukken die de gemeenteraad behandelt opgezocht op de website?

- ja, regelmatig
- ja, af en toe
- nee, (bijna) nooit

17. Weet u dat u de raadsvergaderingen sinds de zomer rechtstreeks online via de gemeentelijke website kunt volgen?

- ja, en ik heb ook al gebruik gemaakt van deze mogelijkheid
- ja, ik weet dat het kan, maar ik heb het (nog) niet gedaan
- nee, dat wist ik niet

18. Denkt u in de toekomst wel eens via internet een raadsvergadering te gaan bekijken?

- ja
- nee
- weet (nog) niet

19. Luistert u wel eens naar de raadsvergadering op de radio (Lokale Omroep Stichting)?

- ja
- nee

20. Kijkt u wel eens naar de raadsvergadering op de lokale televisie?

- ja
- nee, ik weet dat het kan maar ik heb het (nog) niet gedaan
- nee, ik wist niet dat dat mogelijk was maar ben ook niet van plan te gaan kijken
- nee, ik wist niet dat dat mogelijk was maar ga zeker een keer kijken

Sinds 23 april is het vergadersysteem van de gemeenteraad gewijzigd. De Helderse gemeentepolitiek vergadert nu wekelijks op één avond, de maandag. De commissies en de gemeenteraad vergaderen om en om: de ene week de commissies, de week erop de gemeenteraad, daarna weer de commissies en zo verder.

21. Bent u op de hoogte van het gewijzigde vergadersysteem?

- ja
- nee → ga door naar vraag 23

22. Weet u welke naam deze vergaderavond in het nieuwe systeem heeft gekregen?

- nee
- ja, namelijk

23. Heeft u sinds april 2007 in Den Helder wel eens een vergadering van de gemeenteraad of een raadscommissie bijgewoond?

- ja
- nee ga door naar vraag 25

24. Wat vond u van deze vergadering?

.....
.....

Als 'Gast van de raad' krijgen iedere maand vijf inwoners van Den Helder een kijkje in de keuken van de gemeenteraad. Raadsleden en griffiedewerkers ontvangen hen samen met de burgemeester in het stadhuis. Zij vertellen het een en ander over het werk van de raad, geven uitleg over de gang van zaken tijdens de vergadering en geven een toelichting op de onderwerpen op de agenda. Een kleine rondleiding door het stadhuis staat ook op het programma. Vanaf de publieke tribune wordt de raadsvergadering bijgewoond.

25. Was u bekend met dit initiatief?

- ja
- nee

26. Zou u wel eens een raadsvergadering bij willen wonen als 'Gast van de raad'?

- ja, zeker
- ja, misschien
- nee
- weet niet

27. Kent u leden van de gemeenteraad?

- ja, ik ken ze (bijna) allemaal
- ja, ik ken er een paar
- nee, ik ken (bijna) niemand

28. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden wel eens contact gehad met raads- of commissieleden over een bepaald onderwerp?

- ja, persoonlijk contact gehad
- ja, via de mail
- ja, schriftelijk
- ja, telefonisch
- nee, geen contact gehad
- weet niet

29. Wat was het resultaat hiervan?

.....
.....

30. Wilt u aangeven in hoeverre u het met onderstaande stellingen eens bent?

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet
Ik heb invloed op het bestuur van de gemeente	☐	☐	☐	☐
De leden van de gemeenteraad weten wat er leeft onder de bevolking	☐	☐	☐	☐
Ik heb vertrouwen in de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐
Ik voel me niet betrokken bij de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐
De gemeenteraad doet iets met inbreng bewoners	☐	☐	☐	☐

31. Op welke manier denkt u de meeste invloed te kunnen uitoefenen op de besluitvorming van de gemeente? U mag hierbij maximaal drie antwoorden aankruisen.

- op geen enkele manier
- door het bijwonen van een raads- of commissievergadering
- door in te spreken tijdens een raads- of commissievergadering
- door mondeling of schriftelijk contact te zoeken met raadsleden
- door mondeling of schriftelijk contact te zoeken met burgemeester of wethouders
- door het bezoeken van wijkavonden of andere bijeenkomsten door de gemeente georganiseerd
- door te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen
- via burgerinitiatief
- door lid te worden van een politieke partij
- door politiek actief te worden
- middels het indienen van een bezwaarschrift
- door lid te worden van bv. een bewonersvereniging
- door publiciteit te zoeken, bijvoorbeeld door ingezonden stukken in de krant of een protestactie
- anders, namelijk.....
- weet niet/geen mening

32. Heeft u wel eens overwogen om in te spreken tijdens een vergadering?

- ja, en ik heb dat ook gedaan
- ja, maar ik heb het niet gedaan
- nee, maar ik weet dat het mogelijk is
- nee, ik wist ook niet dat het mogelijk was

33. Heeft u de laatste jaren meer belangstelling gekregen voor de gemeentelijke politiek?

- ja
- nee, hetzelfde gebleven
- nee, minder geworden
- weet niet/geen mening

34. Wat is uw leeftijd?

- jonger dan 18 jaar
- 18-29 jaar
- 30-39 jaar
- 40-49 jaar
- 50-59 jaar
- 60 jaar of ouder

35. Bent u een man of een vrouw?

- man
- vrouw

36. Heeft u tenslotte nog op- of aanmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?

.....

Colofon:

Uitgave: Raadsgriffie gemeente Den Helder
Datum: juli 2008

